

EUROPOS PARLAMENTO IR ES NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ SANTYKIAI

**2016 M. KADENCIJOS
VIDURIO ATASKAITA**

Europos Parlamentas

LT

Europos Sąjungos veikla pagrįsta atstovaujama demokratija.

751 MEPs

Valstybėms narėms Europos Vadovų Taryboje atstovauja jų valstybių ar vyriausybės vadovai, o Taryboje – jų vyriausybės, pačios būdamos demokratiškai atskaitingos savo nacionaliniams parlamentams arba savo piliečiams.

Piliečiai Sąjungos lygiu yra tiesiogiai atstovaujami Europos Parlamente.

Nacionaliniai parlamentai aktyviai prisideda užtikrinant gerą Sąjungos veikimą...

...iš ES institucijų gaudami informaciją ir jiems persiunčiamus ES teisės aktus.

...užtikrindami, kad būtų laikomasi subsidiarumo principo.

...dalyvaujant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityse įvertinimo mechanizmuose ir dalyvaujant Europolo veiklos politinėje kontrolėje ir Eurojusto veiklos įvertinime.

...dalyvaujant Sutarčių peržiūros procedūrose.

...gaudami pranešimus apie paraišką įstoti į ES.

...dalyvaujant nacionalinių parlamentų tarpparlamentiniame bendradarbiavime ir bendradarbiavime su Europos Parlamentu.

Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai kartu nustato, kaip Europos Sąjungoje veiksmingai ir reguliariai organizuoti bei skatinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą.

Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija gali pateikti bet kokią, jos nuomone, tinkamą pasiūlymą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Ši konferencija taip pat skatina nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą keistis informacija ir geriausia praktika.

2016 m. kadencijos vidurio ataskaita

Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų santykiai

2016 M. KADENCIJOS VIDURIO ATASKAITA

TURINYS

Už ryšius su nacionaliniais parlamentais atsakingų Europos Parlamento pirmininko pavaduotojų įžanga	6
1. Ataskaitos aplinkybės	7
2. Svarbiausi tarpparlamentinio bendradarbiavimo raidos etapai ir kryptys	8
2.1. Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES. Svarstymai apie ES ateitį	8
2.2. Nacionalinių parlamentų geltonoji kortelė dėl Komisijos pasiūlymo iš dalies pakeisti Darbuotojų komandiravimo direktyvą	9
2.3. Bendra parlamentinė Europolo priežiūra	10
2.4. ES prekybos politika ir parlamentų vaidmuo	10
2.5. ES teisinės valstybės principo laikymosi stiprinimo ES viduje sistema. Tarpparlamentinės diskusijos	11
3. Instituciniai parlamentų organai	12
3.1. Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija (COSAC)	12
3.2. Metiniai ir neoficialūs Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijos susitikimai	14
4. Tarpparlamentinis dialogas	16
4.1. Europos parlamentų savaitė ir Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominio koordinavimo ir valdymo Europos Sąjungoje klausimais	16
4.2. Tarpparlamentinis bendradarbiavimas užsienio ir saugumo politikos srityje	17
4.3. Tarpparlamentiniai komitetų susitikimai (TKS) ir kiti tarpparlamentiniai susitikimai	18
4.4. Dvišaliai ES nacionalinių parlamentų atstovų vizitai Europos Parlamente	19
5. Išankstinio įspėjimo mechanizmas ir neformalus politinis dialogas. Lisabonos sutarties protokolai Nr. 1 ir Nr. 2	19
6. Informacijos mainų ir tinklaveikos priemonės	21
6.1. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras	21
6.2. Tarpparlamentiniai ES informacijos mainai (IPEX)	23
6.3. Kitos priemonės ir tinklai	24
PRIEDAI	27
I PRIEDAS. COSAC posėdžiai. Temos ir pagrindiniai pranešėjai 2016 m.	27
II PRIEDAS. 2016 m. Europos Parlamento komitetų Briuselyje surengti tarpparlamentiniai posėdžiai	28
III PRIEDAS. Nacionalinių parlamentų atstovų vizitai Europos Parlamente (įskaitant vaizdo konferencijas)	30
IV PRIEDAS. Išankstinio įspėjimo mechanizmas	32
V PRIEDAS - Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras (angl. ECPRD)	33

Šį leidinį parengė

Europos Parlamento Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas, kuris yra Europos Parlamento Vadovybės generalinio direktorato padalinys.

Direktorė Christine Verger, christine.verger@ep.europa.eu

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyriaus vadovas Pekka Nurminen, pekka.nurminen@ep.europa.eu

Teisėkūros dialogo skyriaus vadovė Patrizia Maria Prode, patrizia.prode@ep.europa.eu

Rankraštį parengė Luis Balsells Traver, luis.balsells@ep.europa.eu ir Paolo Atzori, paolo.atzori@ep.europa.eu

Rankraštis užbaigtas 2017 m. balandžio 7 d.

relnatparl@ep.europa.eu

www.europarl.europa.eu/relnatparl

Visos nuotraukos ir iliustracijos © Europos Sąjunga, 2017 m.

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas konsultuoja Europos Parlamento politinius organus, narius ir sekretoriataus vykdamas jų tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir teisėkūros dialogą su nacionaliniais parlamentais. Jis teikia paramą tarpparlamentinei veiklai, prisideda prie Sutarties nuostatų dėl tarpparlamentinio bendradarbiavimo Europos Parlamente įgyvendinimo ir teikia žinias per visą teisėkūros ciklą ir kitose Europos Parlamento politinių įgaliojimų srityse.

Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas veikia kaip informacijos apie nacionalinius parlamentus žinių centras ir teikia informaciją Europos Parlamento administracijai apie geriausias patirtį nacionaliniuose parlamentuose. Jis atstovauja Europos Parlamentui administraciniuose tarpparlamentinio bendradarbiavimo tinkluose. Jis atsakingas už santykius su nacionaliniams parlamentams Briuselyje atstovaujančiais pareigūnais ir palaiko glaudžius ryšius su jų administracijomis.

Už ryšius su nacionaliniais parlamentais atsakingų Europos Parlamento pirmininko pavaduotojų įžanga

Šioje 2016 m. kadencijos vidurio ataskaitoje pateikiama Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų santykių apžvalga.

Visų pirma, norėtume padėkoti Pirmininko pavaduotojams Ramónui Luisui Valcárcelui Siso ir Anneli Jäätteenmäki, kurie buvo atsakingi už ryšius su nacionaliniais parlamentais per pirmąją Parlamento kadencijos pusę. Mums yra garbė perimti iš jų šias pareigas ir nuoširdžiai dėkojame už jų darbą.

2016 m. Europos Sąjunga susidūrė su daug iššūkių – „Brexit“ as“, migracija, kova su terorizmu, nacionalizmo suklestėjimas ir konfliktai ES artimose kaimyninėse šalyse – visa tai sulaukė didelio nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento dėmesio. Kai kurie mūsų piliečiai prarado pasitikėjimą institucijomis ir valdymo aparatu – ar tai būtų vadinamasis Briuselio elitas, ar nacionalinis elitas.

Šiame vis labiau globalizuotame, sudėtingame ir sparčiai kintančiame pasaulyje turime labiau bendradarbiauti, kad rastume veiksmingų sprendimų.

Dabar labiau nei bet kada turime parodyti, kad demokratijai reikalingos gerai veikiančios institucijos.

Minint 60-ąsias Romos sutarties pasirašymo metines tarpparlamentinis bendradarbiavimas atliks esminį vaidmenį kuriant Europos Sąjungos ateitį.

Europos Sąjunga turi reaguoti greičiau ir būtina tobulinti mūsų darbo metodus.

Mes visi siekiame patenkinti piliečių lūkesčius, tačiau šie lūkesčiai tapo vis sunkiau įgyvendinami dėl nuolat kintančių aplinkybių.

Mūsų Sąjunga yra tik tiek stipri, kiek būti stipriai jai leidžia valstybės narės ir nacionaliniai parlamentai.

Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų bendradarbiavimas gali paskatinti bendrą supratimą šiais neramiais laikais – iš šios ataskaitos matyti, kokie gilūs ir platūs yra šie ryšiai.

Mairead McGuinness
Pirmininko pavaduotoja

Bogusław Liberadzki
Pirmininko pavaduotojas

1. Ataskaitos aplinkybės

Šioje ataskaitoje aptariami Europos Parlamento ir ES nacionalinių parlamentų ryšiai 2016 m. bei tarpparlamentinis bendradarbiavimas. 2016 m. Europos Sąjunga susidūrė su keliomis krizėmis vienu metu ir Jungtinėje Karalystėje įvykusio referendumo dėl narystės ES rezultatais („Brexit“ o“ procesas). Be to, 2016 m. pabaigoje įpusėjus Europos Parlamento 2014–2019 m. kadencijai keitėsi institucijos struktūra.

Tarpparlamentiniu požiūriu šioje ataskaitoje nagrinėjami svarbiausi politiniai pokyčiai, kuriems visų tarpparlamentinių ryšių darbotvarkėse buvo skiriamas didžiausias dėmesys (2 dalis).

Tolesniuose skyriuose pristatoma ir analizuojama tarpparlamentinių organų veikla (3 dalis), tarpparlamentinio dialogo formos (4 dalis), nacionalinių parlamentų atliekama atitikties subsidarumo principui patikra (5 dalis) ir tarpparlamentinio bendradarbiavimo administracinės priemonės ir tinklai (6 dalis).

Pagrindiniai 2016 m. įvykiai, turintys įtakos tarpparlamentiniam bendradarbiavimui ir nagrinėjami šioje ataskaitoje, yra šie:

- Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES procesas ir vykstantys svarstymai apie ES ateitį;
- trečioji geltonoji kortelė, kurią pateikė nacionaliniai parlamentai dėl opaus pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl darbuotojų komandiravimo;
- diskusijos dėl bendros parlamentinės Europolo priežiūros;
- nacionalinių parlamentų vaidmuo sudarant ES prekybos susitarimus, visų pirma ES ir JAV Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TPIP) susitarimą ir ES ir Kanados Išsamų ekonomikos ir prekybos susitarimą (IEPS);
- itin svarbus parlamentų vaidmuo stiprinant teisinės valstybės principus Europos Sąjungoje.

Šią ataskaitą ir tolesnę informaciją, susijusią su Europos Parlamento ryšiais su ES nacionaliniais parlamentais, galima rasti Europos Parlamento interneto svetainėje: www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/news.

2. Svarbiausi tarpparlamentinio bendradarbiavimo raidos etapai ir kryptys

Tarpparlamentinis bendradarbiavimas yra natūraliai susijęs su politiniais įvykiais Europos Sąjungoje ir jos valstybėse narėse. Minimi toliau nurodyti pagrindiniai įvykiai, nes jie yra kompleksiniai ir aptariami beveik visuose forumuose, institucijose ir kituose tarpparlamentinių ryšių ir dialogo palaikymo renginiuose 2016 metais. Jų poveikis tikriausiai bus jaučiamas ir ateinančiais metais.

2.1. Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES. Svarstymai apie ES ateitį

2016 m. birželio 23 d. Jungtinėje Karalystėje įvyko referendumas, kuriame buvo klausiama: „Ar Jungtinė Karalystė turi likti Europos Sąjungos nare, ar ji turi pasitraukti iš Europos Sąjungos?“. 51,9 proc. balsavusiųjų buvo už tai, kad Jungtinė Karalystė pasitrauktų iš ES.

Po penkių dienų Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją¹ dėl Jungtinės Karalystės sprendimo išstoti iš Europos Sąjungos. Joje pabrėžiama, kad tai kritinis momentas Europos Sąjungai, nes Sąjungos piliečių interesai ir lūkesčiai turi vėl tapti pagrindine diskusijų tema, o Europos projektas turi būti pradėtas iš naujo. Europos Parlamento pritarimas būtinas ir dėl susitarimo dėl išstojimo, ir dėl būsimų JK ir ES santykių.

Dėl Europos Sąjungos ateities Europos Parlamentas pabrėžė, kad Sąjunga turi būti pertvarkyta, patobulinta ir tapti labiau demokratiška, kad suteiktų tai, ko iš jos tikisi piliečiai, t. y.:

- stiprinti ES pagrindą ir vengti sprendimų pagal pageidavimus;
- skatinti ES bendras vertybes ir užtikrinti stabilumą, socialinį teisingumą, tvarumą, ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą;
- įveikti nuolatinį ekonominį ir socialinį neužtikrintumą;
- apsaugoti piliečius ir spręsti migracijos problemą;
- plėtoti ir demokratizuoti ekonominę ir pinigų sąjungą bei laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę ir
- stiprinti bendrą užsienio ir saugumo politiką.

Nacionalinių parlamentų vaidmuo tampa diskusijų dėl Europos ateities dalimi.

Turint omenyje „Brexit‘o“ ir ekonomikos ir migracijos krizių, su kuriomis susiduria ES, aplinkybes, įgyvendinant Slovakijos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinį aspektą pradėtas svarstymo apie ES ateitį laikotarpis (vadinamasis Bratislavos procesas). Šis procesas pradėtas Bratislavos neoficialiu parlamentiniu aukščiausiojo lygio susitikimu, kuris buvo surengtas 2016 m. spalio 7 d. ir 6 d., jo kulminacija bus du ES valstybių narių parlamentų pirmininkų susitikimai 2017 m.: kovo mėn. Romoje siekiant paminėti Romos sutarties pasirašymo 60-ąsias metines ir balandžio mėn. Bratislavoje, kur bus surengta metinė ES valstybių narių parlamentų pirmininkų konferencija.

„Brexit‘o“ tema taip pat vyravo ar mažų mažiausiai buvo paliesta COSAC vykusiose diskusijose, kurios prasidėjo nuo COSAC pirmininkų susitikimo Bratislavoje liepos mėn.

Po JK referendumo dėl „Brexit‘o“ rengiama vis daugiau oficialių dvišalių nacionalinių parlamentų atstovų vizitų į Briuselį. Atvykstančios delegacijos pageidavo sužinoti apie Europos Parlamente taikomas „Brexit‘o“ klausimų sprendimo procedūras, struktūrą ir tvarkaraščius, taip pat apie tai, kaip siunčiami ir priimami politiniai pranešimai tarp parlamentų.

¹ 2016 m. birželio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sprendimo išstoti iš ES, kuris yra JK įvykusio referendumo pasekmė (P8_TA-PROV(2016)0294).

2.2. Nacionalinių parlamentų geltonoji kortelė dėl Komisijos pasiūlymo iš dalies pakeisti Darbuotojų komandiravimo direktyvą

ES sutarčių Protokolu Nr. 2 nustatomas peržiūros mechanizmas dėl siūlomų teisės aktų, kurie nepriklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai. Nacionaliniai parlamentai gali peržiūrėti ES teisėkūros procedūra priimamų aktų projektus per aštuonias savaites nuo jų perdavimo. Jei nacionalinis parlamentas mano, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidarumo principo, jis gali paskelbti pagrįstą nuomonę.

2016 m. kovo 8 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos 1996 m. gruodžio 16 d. direktyvos, kuria iš dalies keičiama 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (COM(2016)0128).

Per 8 savaites, kai nacionaliniai parlamentai gali patikrinti, ar laikomasi subsidarumo principo, 14 nacionalinių parlamentų ar parlamentų rūmų priėmė pagrįstas nuomones, kuriose teigiama, kad Komisijos pasiūlymas neatitinka subsidarumo principo: Bulgarijos parlamentas, Kroatijos parlamentas, Čekijos Deputatų Rūmai, Čekijos Senatas, Danijos parlamentas, Estijos parlamentas, Vengrijos parlamentas, Latvijos parlamentas, Lietuvos parlamentas, Lenkijos Seimas, Lenkijos Senatas, Rumunijos Deputatų Rūmai, Rumunijos Senatas ir Slovakijos parlamentas. Kartu šie parlamentai ir rūmai sudarė 22 iš 56 balsų, atitinkančių nacionalinius parlamentus, todėl buvo pradėta geltonosios kortelės procedūra.

Tai trečia geltonoji kortelė nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo 2009 m. Politiniu požiūriu ji gali būti laikoma viena iš labiausiai skaldančių iki šiol.

Savo pagrįstose nuomonėse šiuo klausimu nacionaliniai parlamentai pateikia įvairių argumentų, pvz., tai, kad nustatyti kompensacijas darbuotojams priklauso išskirtinei valstybių narių kompetencijai, kad pasiūlymu kišamasi į darbo santykius ir kad juo nustatomos ribos laisvei teikti paslaugas vidaus rinkoje. Be to, buvo iškelti su procedūra susiję klausimai, pvz., dėl to, kad nepateikta išsamaus pasiūlymo pagrindimo, susijusio su subsidarumu, arba nepateikta finansinio poveikio vertinimo. Be to, buvo teigiama, kad prieš priimdama pasiūlymą Komisija nepakankamai konsultavosi ir kad prieš pasiūlydama naują teisėkūros procedūrą priimamą aktą šiuo klausimu ji turėjo palaukti, kol pasibaigs Vykdytojų tarybos uždikrinimo direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas.

2016 m. liepos 20 d. Komisija baigė pasiūlymo peržiūrą ir padarė išvadą, kad jis atitinka subsidarumo principą. Komisija teigė, kad priimdama 1996 m. direktyvą ir 2014 m. Vykdytojų tarybos direktyvą Sąjungos teisės aktų leidėjas jau nusprendė, kad tikslo sudaryti palankesnes sąlygas laisvei teikti paslaugas, drauge užtikrinant vienodesnes nacionalinių ir tarpvalstybinių paslaugų teikėjų veiklos sąlygas ir tinkamą komandiruojamų darbuotojų apsaugą, geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Be to, Komisija nurodė, kad pasiūlymu Sąjungos lygmeniu nustatoma darbuotojų komandiravimo reguliavimo sistema, atsižvelgiant į tarpvalstybinį darbuotojų komandiravimo pobūdį ir į tai, kad tuo atveju, jei valstybės narės veiktų pavieniui nacionaliniu lygmeniu, jų veiksmai galėtų lemti vidaus rinkos fragmentaciją laisvės teikti paslaugas srityje. Todėl Komisija pasiūlymo neatsiėmė.

Geltonoji kortelė dėl Darbuotojų komandiravimo direktyvos buvo svarstoma įvairiuose tarpparlamentiniuose susitikimuose 2016 m. Per liepos mėn. įvykusį Europos reikalų komitetų konferencijos (COSAC) pirmininkų susitikimą šis klausimas buvo aptartas aktyviai dalyvaujant už šį pasiūlymą atsakingai Komisijos narei Marianne Thyssen. Jis taip pat buvo aptartas ir per tarpparlamentinį komitetų susitikimą, kurį 2016 m. spalio 12 d. surengė Europos Parlamento

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas. Šiuo metu pasiūlymą svarsto Taryba ir Europos Parlamentas.

2.3. Bendra parlamentinė Europolo priežiūra

2016 m. gegužės 11 d. priimtas naujas Europolo reglamentas (Reglamentas (ES) 2016/794) (įsigaliojo 2017 m. gegužės 1 d.).

Svarbi šio reglamento naujovė yra ta, kad Europolui bus taikoma tinkama demokratinė priežiūra, kurią atliks Europos Parlamentas kartu su nacionaliniais parlamentais, vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 88 straipsniu, kuriame nurodyta, kad: „Šie reglamentai taip pat nustato Europos Parlamento kartu su nacionaliniais parlamentais atliekamos Europolo veiklos priežiūros procedūras.“ Taigi, Europolo reglamentu įsteigiama Jungtinė parlamentinės kontrolės grupė (JPKG), kurios tikslas – politiniu lygiu stebėti „Europolo veiklą jam vykdamas savo misiją, be kita ko, kiek tai susiję su tos veiklos poveikiu fizinių asmenų pagrindinėms teisėms ir laisvėms“. Nors reglamente išsamiai išdėstomi naujos kontrolės grupės tikslai, uždaviniai ir priemonės, jame numatoma, kad jos organizacinę struktūrą ir darbo tvarkos taisykles kartu nustato Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai pagal Protokolo Nr. 19 straipsnį.

2016 m. gegužės mėn. ES parlamentų pirmininkų konferencija, posėdžiaudama Liuksemburge, susitarė laikytis laipsniško metodo ir prašyti, kad darbo grupė, kurią sudaro parlamentų pirmininkų konferencijos trejetas (Liuksemburgo, Slovakijos ir Estijos parlamentai ir Europos Parlamentas), apsvarstytų kontrolės mechanizmus ir pateiktų pasiūlymo dėl naujo bendro tikrinimo organo organizacinės struktūros ir darbo tvarkos projektą.²

Po pirmininkų konferencijos išvadų šis laipsniško vykdymo požiūris apėmė konsultacijas (kurios įvyko 2016 m. rugsėjo ir spalio mėn. atsakant į klausimyno klausimus) su visais ES parlamentais ir (arba) rūmais ir Europos Parlamentu, taip pat keitimasi nuomonėmis per Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komiteto tarpparlamentinį komitetų susitikimą, kuris įvyko 2016 m. lapkričio 28 d. Briuselyje.

Po šios konsultacijos trejeto darbo grupė 2016 m. pabaigoje visiems parlamentams ir (arba) rūmams pateikė teksto projektą. Šiuo pasiūlymo projektu buvo siekiama apibrėžti tokius būsimos jungtinės parlamentinės kontrolės grupės aspektus kaip narystė, narių skaičius, pirmininkavimas ir jos posėdžių dažnumas bei vieta. Dar nepriėmus galutinio sprendimo, kurį turi priimti ES parlamentų pirmininkai ir Europos Parlamento pirmininkas per savo metinę konferenciją 2017 m. balandžio 23 d. ir 24 d. Bratislavoje, visiems nacionaliniams parlamentams ir (arba) rūmams buvo sudaryta galimybė teikti teksto pakeitimus.

2.4. ES prekybos politika ir parlamentų vaidmuo

2016 m. buvo reikšmingi metai tarpparlamentiniams ryšiams ES prekybos politikos srityje. Lisabonos sutartyje numatyta, kad bendra prekybos politika priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai. Vis dėlto, vadinamieji mišrūs susitarimai nepatenka į šią kategoriją, todėl vėl reikia grįžti prie diskusijų dėl kompetencijos. Tai tapo aišku atsižvelgiant į politškai opias derybas dėl TPIP (ES ir JAV) ir IEPS (ES ir Kanada).

Nacionalinių parlamentų vaidmuo sudarant prekybos susitarimus gali būti dvejopas. Kai pasirašomi mišrūs susitarimai, jie turi tokius susitarimus ratifikuoti ir todėl oficialiai nacionalinių parlamentų pozicija yra labai stipri. Vis dėlto, be oficialios kompetencijos klausimo daugelis, jei ne visi nacionaliniai parlamentai vykdo savo vyriausybių kontrolę, kai Taryba Komisijai suteikia įgaliojimus derėtis, taip pat tam tikrais atvejais per visą derybų procesą ir susitarimo pasirašymo metu. Tais atvejais nacionalinių parlamentų vaidmuo priklauso nuo nacionalinių konstitucinių nuostatų.

2016 m. liepos mėn. Komisija pasiūlė pasirašyti IEPS kaip mišrų susitarimą, kurį turėtų ratifikuoti visos valstybės narės pagal savo nacionalinius konstitucinius reikalavimus. 2016 m. spalio mėn. Belgijos Vyriausybė susidūrė su dideliais sunkumais užtikrinant įgaliojimus pasirašyti IEPS.

2016 m. gruodžio mėn. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo generalinis advokatas pateikė nuomonę dėl ES ir Singapūro laisvosios prekybos susitarimo (EUSFTA) ir padarė išvadą, kad jis taip pat turėtų būti laikomas mišriu susitarimu. Dėl šio klausimo sprendimą vis dar turi priimti visos sudėties Teisingumo Teismas.

Per plenarinį COSAC posėdį Bratislavoje 2016 m. lapkričio 13–15 d. įvyko išsamus ir gyvas keitimasis nuomonėmis apie TPIP. Tai rodo, kad nacionaliniai parlamentai neketina iš šalies stebėti, kaip politškai ir teisiškai sprendžiami pagrindiniai ES prekybos politikos klausimai.

Europos Parlamento Tarptautinės prekybos (INTA) komitetas atsižvelgė į būtinybę stiprinti tarpparlamentinį dialogą ir 2016 m. lapkričio 29 d. surengė darbo pietus. Atrodo, kad esama strateginio intereso bendradarbiauti su nacionaliniais parlamentais per visas derybų procedūras.

2.5. ES teisinės valstybės principo laikymosi stiprinimo ES viduje sistema. Tarpparlamentinės diskusijos

Europos Parlamentas nuolat pabrėžė, kad valstybių įsipareigojimai, susiję su teisinės valstybės principais ir demokratija, yra esminis klausimas ne tik šalims kandidatėms, kurios siekia įgyvendinti Kopenhagos kriterijus, bet ir privalomas elementas po įstojimo.

Po to, kai Amsterdamo sutartimi nustatytas mechanizmas, pagal kurį gali būti sustabdoma valstybės narės narystė, Europos Parlamentas stebėjo, kaip keletas valstybių narių laikėsi Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 straipsnyje įtvirtintų vertybių. Panašūs, bet stipresni mechanizmai egzistuoja kitose tarptautinėse organizacijose, pvz., Europos Taryboje ir Jungtinėse Tautose, kur dėl pažeidimų susitariančioji šalis gali būti pašalinta iš organizacijos. Dėl ES sutartyse numatyto mechanizmo kilo susirūpinimo ir skundų, o valstybės narės, kurios manė esančios klaidingai nurodytos ir išskirtos Europos Parlamento, teigė, kad į jų nuomonę niekada nebuvo atsižvelgiama, kai jos įspėdavo apie padėtį. Be to, pilietinė visuomenė ir NVO bendruomenė nuolat kaltino ES dėl to, kad ši nesiima veiksmų dėl tarpvyriausybinių mechanizmo pobūdžio.

Iš tiesų, šis mechanizmas yra politinis, o ne teisminis. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas negali kontroliuoti, kaip vykdomos mechanizmo procedūros.

2014 m. kovo mėn. Komisija pateikė komunikatą „Naujos ES priemonės teisinei valstybei stiprinti“, kurio tikslas – užtikrinti, kad būtų veiksmingai ir nuosekliai saugomi teisinės valstybės principai visose valstybėse narėse. Šia sistema siekta spręsti klausimus, kai esama sisteminės grėsmės teisinei valstybei.

Tarybai pirmininkavę Nyderlandai pagal savo parlamentinės veiklos planą vieną COSAC pusmečio pranešimo skyrių skyrė teisinės valstybės principams ir parlamentų vaidmeniui,

² ES valstybių narių parlamentų pirmininkų konferencijos išvadas galima rasti tinklalapyje: www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers

siekiant nustatyti, jei įmanoma, bendras demokratijos ir pagrindinių teisių apibrėžtis ir pasiūlyti geriausią praktiką, kuria būtų galima pasidalyti tarp nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento. Ši tema buvo įtraukta į COSAC posėdžio darbotvarkę ir buvo vienas iš pagrindinių klausimų plenarinio posėdžio, įvykusio 2016 m. birželio mėn. Hagoje, metu. Nors išvadų nepadarėta, diskusijos aiškiai parodė įsitikinimą, kad pagrindinės vertybės yra bendri pagrindiniai principai ir kad visi suinteresuotieji subjektai turi jų laikytis ir jas saugoti. Europos Parlamentui diskusijose atstovavo pranešėja Sophie in 't Veld (ALDE frakcija).

2016 m. spalio mėn. Parlamentas priėmė rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai „ES mechanizmo, kuriuo skatinama demokratija, teisinės valstybės principai ir pagrindinės teisės, kūrimas“ (žr. S. in 't Veld teisėkūros pranešimą savo iniciatyva pagal SESV 225 straipsnį)³. Su pranešimu pateiktas Europos pridėtinės vertės vertinimas, kurio pagrindinė išvada buvo ta, kad esama atotrūkio tarp teisių ir vertybių, įtvirtintų ES sutarties 2 straipsnyje, paskelbimo ir tikro jų laikymosi ES institucijose ir valstybėse narėse, ir dėl to mokame didelę ekonominę, socialinę ir politinę kainą. Rezoliucijoje pabrėžiama, kad „Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai turėtų atlikti esminį vaidmenį vertinant pažangą ES sutarties 2 straipsnyje nurodytų bendrų Sąjungos vertybių srityje ir stebint, kaip šių vertybių laikomasi“. Europos Parlamento pasiūlymo dėl ES mechanizmo dėl demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių tikslas – įtraukti atitinkamas esamas priemones į vieną dokumentą.

Europos Parlamentas paragino Komisiją iki 2017 m. rugsėjo mėn. pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių pakto kaip tarpinstitucinio susitarimo, kuriuo suderinami ir papildomi esami mechanizmai.

Be kitų pasiūlymų, pranešime rekomenduojama sudaryti paktą siekiant sukurti metinį pagrindinių teisių politikos ciklą – dalį daugiamečio struktūrinio visų suinteresuotųjų šalių dialogo, kuris turėtų apimti metines tarpparlamentines diskusijas apie demokratiją, teisinės valstybės principus ir pagrindinių teisių padėtį Sąjungoje.

3. Instituciniai parlamentų organai

Kaip buvo pažymėta, atrodo, kad visose tarpparlamentinėse institucijose ir kitų formų dialoguose aptariamose tos pačios pagrindinės politinės temos. 2016 m. Europos Parlamentas siekė atitinkamuose forumuose reikšti suderintas pozicijas ir skelbti nuoseklius pranešimus. Tai užduotis, kurią vykdant reikalinga nuolatinė stebėseną ir tolesnis derinimas.

3.1. Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija (COSAC)

Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija (COSAC) buvo įsteigta 1989 m. lapkričio mėn. Paryžiuje. Ji yra unikali tuo, kad tai yra vienintelis tarpparlamentinis forumas, įtvirtintas Sutartyse (Protokolas Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje). Nustatant COSAC kryptį ir veiklą, pagrindinį vaidmenį atlieka rotacijos tvarka Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės nacionalinis parlamentas. Jam padeda pirmininkaujantis trejetas, kurio nuolatinis narys yra Europos Parlamentas, o pagalbą organizuojant konferencijos veiklą teikia nedidelis Europos Parlamento patalpose veikiantis sekretoriatas, kuriam vadovauja nacionalinio parlamento deleguotas pareigūnas (nuolatinis narys). Keletą metų COSAC buvo palyginti nepatraukli, tačiau ją atgaivino diskusijos dėl ES ateities ir nacionalinių parlamentų vaidmens joje.

ES padėtis turėjo konkrečios įtakos COSAC, kaip ir bet kokio kito tarpparlamentinio forumo, veiklai. COSAC negalėjo nepaveikti neigiama valstybių narių viešoji nuomonė, kurioje buvo reiškiami ir lūkesčiai, ir nusiskundimai dėl „Briuselio“ – arba dėl to, kad jis nesugeba veikti, arba dėl to, kad veikia per daug.

Ir Nyderlandai, ir Slovakija savo pirmininkavimo ES Tarybai darbotvarkėse didelę svarbą teikė diskusijoms dėl migracijos ir pabėgėlių krizės, ypač dėl skirtingų 2015–2016 m. Komisijos pasiūlytų priemonių ir instrumentų. Kaip žinia, šie pasiūlymai sukėlė audringus debatus ir daugeliu atvejų pietinių ir rytinių valstybinių narių pozicijos buvo nesuderinamos.⁴

Per šias diskusijas Europos Parlamento delegacija gynė Parlamento pozicijas ir pagrindines ES vertybes, būdama pasirengusi siekti kompromiso su pirmininkaujančia valstybe nare ir įvairiomis nacionalinėmis delegacijomis. Keletu atvejų tai padėjo suderinti nuomones dėl pozicijų nustatymo, kurios iš pradžių buvo labai skirtingos.

Nenuostabu, kad tais metais, kai įvyko JK referendumas dėl išstojimo iš ES, oficialiuose COSAC posėdžiuose ar papildomuose renginiuose buvo nuolat diskutuojama apie ES veikimą, jos santykius su valstybių narių institucijomis ir jos gebėjimą pateisinti savo piliečių lūkesčius. Ir čia keičiantis nuomonėmis atmosfera kartais būdavo gana įtempta. Tačiau po referendumo, nors kritiški nacionalistų balsai ir nenuitilo, buvo vis geriau suvokiama, kad likusios 27 valstybės narės turi bendrą interesą, kuriuos reikia apginti, ir kad geriausiai jos tai gali padaryti būdamos Europos Sąjungoje. „Brexit'as“ ir ES ateitis, be abejojimo, bus vienos iš svarbiausių ateinančių COSAC posėdžių temų. Dauguma atstovų teigė, kad reikalingas naujas santykių su JK modelis, ir svarstoma, ar nacionaliniai parlamentai turėtų sekti derybų dėl Jungtinės Karalystės išstojimo procesą įprasta institucine tvarka.

Debatai dėl „Brexit'o“ paaiškina, kodėl diskusijos dėl žaliosios kortelės (intensyvesnio politinio dialogo) ir geltonosios kortelės 2016 m. delegacijų diskusijose užėmė ne tokią svarbią vietą. COSAC ir toliau svarstė, koks turėtų būti jos vaidmuo ir kaip labiau įtraukti nacionalinius parlamentus į ES sprendimų priėmimą. Ji nagrinėjo esminius institucinio pobūdžio dalykus, ypač kontrolės už ministrų tarybų ribų (t. y. trišalių dialogų kontrolės), parlamentinio bendradarbiavimo Komisijos darbo programos klausimais ir parlamentinės diplomatijos klausimus. Po birželio referendumo priėmus sprendimą dėl JK išstojimo labai nedaugelis delegacijų paminėjo raudonąją kortelę.

Europos Parlamentas dar kartą pabrėžė būtinybę užtikrinti Sutartyse įtvirtintą institucinę pusiausvyrą ir dirbti kartu su nacionaliniais parlamentais siekiant užtikrinti skaidresnį ir veiksmingesnį teisėkūros procesą.

Be to, mažiausiai dvi kitos COSAC posėdžių Hagoje ir Bratislavoje darbotvarkių temos patvirtino nacionalinių parlamentų rūpestį ir dalyvavimą konkrečiuose ES institucijų veiksmuose. Tarybai pirmininkavę Nyderlandai teikė didelę svarbą diskusijoms dėl parlamentų vaidmens užtikrinant teisinės valstybės principo laikymąsi ES. Įvykiai keliose valstybėse narėse ir vis dažniau pasigirstančios kalbos apie ES sutarties 7 straipsnio⁵ aktyvumą pagrindė šio pasirinkimo svarbą. Atsižvelgiant į iniciatyvas, kurių ėmėsi Europos Parlamento delegacija, ir į Parlamento pranešėjos Sophie in 't Veld nuorodas, pozicijos tekste buvo nuolat minimi trys dalykai: žmogaus teisės, teisinės valstybės principai ir demokratinis valdymas, pabrėžiant tai, kad jie neatsiejamai susiję, taip pat Europos Sąjungos teisinė tvarka. Tačiau pirmininkaujančios valstybės narės nenoras pradėti diskusijas dėl klausimų, kuriais nuomonės gali labai išsiskirti, ir daugelio kitų delegacijų pozicijos užkirto COSAC kelią išreikšti paramą iniciatyvoms sukurti

⁴ Siekdama padidinti informuotumą krizės masto klausimu, Italijos delegacija pateikė pasiūlymą surengti faktų nustatymo misiją / delegacijos vizitą Italijoje 2017 m. pavasarį. Tai COSAC buvo precedento neturintis įvykis.

⁵ Žr. 2.5 skyrių dėl teisinės valstybės principų.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0409.

įgyvendinimo mechanizmus. Galutiniame tekste buvo paminėtas tik dialogas, kuriuo siekiama propaguoti bendras Sąjungos vertybes.

Bratislavoje vykusiame COSAC plenariniame posėdyje Tarybai pirmininkavusi Slovakija nusprendė įtraukti į diskusijas aktualų TPIP klausimą. Ilgos ir išsamios diskusijos dar kartą patvirtino, kad nacionaliniai parlamentai labai atidžiai seka derybas. Jų lūkesčiai, susiję su tikru dalyvavimu priimant sprendimus dėl ES prekybos politikos, buvo labai dideli. Europos Parlamento delegacija rimtai įsitraukė į atvirą ir nuodugnią diskusiją su jais, nepamiršdama būtinybės ginti Sutarties nuostatas.

Akivaizdu, kad Tarybai pirmininkavusios šalys stengėsi savo darbotvarkėse atsižvelgti į svarbiausius Europos ir tarptautinius įvykius ir prireikus būti lanksčios ir atitinkamai jas pakeisti. Pagrindiniai plenarinių posėdžių darbotvarkių klausimai aptariami du kartus per metus teikiamose ataskaitose. Kitas teigiamas pokytis buvo tai, kad buvo labiau atsižvelgiama į diskusijas susijusiais klausimais, vykusias per kitas tarpparlamentines konferencijas konkrečiais klausimais, ypač per konferenciją bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos klausimais (BUSP/BSGP). Tai rodo teigiamą poslinkį – linkstama prie struktūriškesnio ir nuoseklesnio tarpparlamentinio bendradarbiavimo.

Kaip ir pastaraisiais metais, kai kurie Europos Parlamento delegacijos nariai buvo pakviesti į COSAC susitikimus kaip pagrindiniai pranešėjai arba kaip pirmieji kalbėtojai pateikus pranešimą. Jie pristatė Europos Parlamento poziciją įvairiomis temomis – nuo migracijos ir teisinės valstybės Europos Sąjungoje iki Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TPIP) susitarimo.

Taip pat buvo įgyvendintos tam tikros inovatyvios iniciatyvos, pvz., elektroninis balsavimas, neoficialios apklausos ir interaktyvios sesijos, per kurias grupių dalyviai ir delegatai bendrauja tarpininkaujant moderatoriui. Vaizdo įrašai, speciali COSAC prietaika ir socialinių tinklų paskyros – tai tik dalis inovacijų siekiant pagerinti informacijos apie COSAC veiklą teikimą.

Darytina išvada, kad 2016 m. COSAC suteikė nacionaliniams parlamentams galimybę toliau bendrai svarstyti itin svarbius tiek dalykinio, tiek institucinio pobūdžio klausimus, taip pat pradėti bendradarbiavimą dėl Komisijos darbo programos⁶. Tikimasi, kad būsimų diskusijų apie būtiną parlamentų dalyvavimą sprendžiant šiuos klausimus (šias diskusijas taip pat skatina itin palankiai vertinamas J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos vykdomas intensyvesnis bendradarbiavimas su nacionaliniais parlamentais) rezultatas bus artimesnės nuomonės svarbiausiais klausimais ir teigiami pokyčiai tarpparlamentinio bendradarbiavimo srityje.

Turint omenyje dabartinę politinę padėtį ir būsimas institucijų reformas, COSAC, kaip vienintelis Sutartimi pagrįstas forumas, dar kartą patvirtino savo svarbą ir patrauklumą.

Todėl Europos Parlamentas turėtų ir toliau dalyvauti šiame forume, deramai atsižvelgiant į susijusių interesų svarbą, kalbant tiek apie dalykines žinias, tiek apie politinį atstovavimą.

3.2. Metiniai ir neoficialūs Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijos susitikimai

Metinė ES parlamentų pirmininkų konferencija grindžiama 2010 m. priimtomis Stokholmo gairėmis. Šiose gairėse numatyta, kad kartą per metus rengiamas metinis posėdis, kurį rengia atitinkamais metais rudenį pirmininkaujanti valstybė narė ir kuris vyksta kitų metų pavasarį pirmininkaujančios valstybės pirmininkavimo laikotarpiu. Konferencija priima

⁶ Atsižvelgdami į diskusijas dėl Komisijos darbo programos Tarybai pirmininkaujantys Nyderlandų ėmėsi iniciatyvos pateikti Komisijai bendrą nacionalinių parlamentų prioritetų sąrašą.

neįpareigojančias pirmininkaujančios valstybės išvadas. Jai taip pat pavesta prižiūrėti tarpparlamentinės ES veiklos koordinavimą. Gali būti šaukiami neeiliniai Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų sueigos posėdžiai, tačiau 2016 m. šis formatas buvo pakeistas neoficialiu valstybių parlamentų pirmininkų aukščiausiojo lygio susitikimu.

2016 m. gegužės 22–24 d. metinis Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų sueigos susitikimas vyko Liuksemburge, daugiausia dėmesio buvo skirta migracijai ir siekiui stiprinti Europos Sąjungą.

Migracijos temą pristatė Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker. Debatai apėmė tris pagrindines sritis: būtinybę ieškoti bendrų ir veiksmingų Europos masto sprendimų (tai pabrėžė dauguma parlamentų pirmininkų), būtinybę taikyti solidarumo principą (tai pabrėžė dauguma parlamentų pirmininkų, ypač iš tokių šalių kaip Graikija ir Italija, kurios visų pirma susiduria su šia problema), reikalavimą paisyti nacionalinio suverenumo ir nacionalinių valstybių pasiryžimą ieškoti sprendimų (tai pabrėžė parlamentų pirmininkai iš Višegrado šalių⁷). Europos Parlamento pirmininko pavaduotoja Mairead McGuinness savo kalboje gynė Europos Parlamento poziciją ir tuo pat metu pabrėžė, kad reikia šalinti pagrindines migracijos priežastis ir spręsti ES ekonomikos augimo ir užimtumo problemas.

Kalbėdama apie siekį stiprinti Sąjungą, Italijos Deputatų Rūmų pirmininkė Laura Boldrini pristatė Romos deklaraciją „Gilesnė Europos integracija: tolesni veiksmai“, kurią inicijavo Italijos Deputatų Rūmų, Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos, Vokietijos Bundestago ir Liuksemburgo Deputatų Rūmų pirmininkai. Bendro pobūdžio diskusijoje išryškėjo įvairiausių nuomonių, Lenkijos Seimo pirmininkas pasiūlė deklaraciją, kurioje būtų pateikiama kitokia pozicija ir kuri vadintųsi „Solidarių valstybių Europa“.

Diskusijos dėl nacionalinių parlamentų vaidmens apėmė įvairius aspektus ir priemones, susijusias su nacionalinių parlamentų vykdoma priežiūra. Vokietijos Bundestago pirmininkas ir pagrindinis pranešėjas Norbert Lammert visų pirma pabrėžė, kad visos būtinos tarpparlamentinio bendradarbiavimo priemonės jau egzistuoja ir gerai veikia. Svarbiausias uždavinys šiuo metu yra pateikti kokybiškus rezultatus tokiais klausimais kaip TPIP ir Europolas. Kitas pagrindinis pranešėjas, Švedijos parlamento narys Urban Ahlin, ypatingą dėmesį atkreipė į praktinius tarpparlamentinio bendradarbiavimo aspektus (IPEX, atstovų tinklas ir kt.). Dauguma parlamentų pirmininkų pritarė TPIP kaip mišraus susitarimo aiškinimui, o diskusijose dėl saugumo ir pagrindinių laisvių pagrindinis dėmesys buvo skiriamas siekiui užtikrinti tinkamą pusiausvyrą ir būtinybei kovoti su radikalėjimu ir neapykantą kurstančiomis kalbomis.

Slovakijos parlamento pirmininko Andrejaus Danko iniciatyva neoficialus ES valstybių narių parlamentų pirmininkų susitikimas (Bratislavos parlamentinis aukščiausiojo lygio susitikimas) buvo surengtas 2016 m. spalio 6 ir 7 d. Bratislavoje, dalyvaujant Europos Parlamento pirmininkui Martinui Schulzui. Atsižvelgiant į JK vykusį balsavimą dėl „Brexit'o“ buvo siekiama aptarti dabartinius sunkumus, su kuriais susiduria Sąjunga, ES būsimus tikslus ir nacionalinių parlamentų vaidmenį. Šių diskusijų atmosfera buvo teigiama ir orientuota į ateitį, net jei būta aiškiai skirtingų nuomonių.

Posėdžio dalyviai buvo suskirstyti į dvi grupes: pirmoji svarstė dabartinius iššūkius, su kuriais susiduria ES, antroji kalbėjo apie ES tikslus ateityje. Buvo siekiama užtikrinti atvirą diskusiją, nedarant išvadų ir nepriimant deklaracijų.

Slovakijos parlamento pirmininkas, kaip renginio šeimininkas, atkreipė dėmesį į daugybę krizių, su kuriomis susiduria ES (ekonominė krizė, migracija ir „Brexit'as“), ir pareiškė, kad būtina užtikrinti piliečių saugumą. Martin Schulz teigė, kad ant kortos pastatyta ES ateitis.

⁷ Čekija, Vengrija, Lenkija ir Slovakija.

Nacionaliniai parlamentai veikia kaip garantas, kad būtų laikomasi nacionalinių konstitucijų, o Europos Parlamentas, sukurtas pagal ES Sutartis, kurias yra ratifikavusios visos ES valstybės narės, yra ES veiksmų teisėtumo garantas. Primindamas, kad ES yra tik tiek stipri, kiek jai tai leidžia valstybės narės, jis paragino nacionalinius parlamentus priimti įsipareigojimus ir atsakomybę už savo šalyse vykdomą ES politiką. Kalbėdamas apie „Brexit'ą“, Parlamento pirmininkas pabrėžė, kad Sąjunga grindžiama vienodu piliečių ir valstybių narių statusu. Todėl niekada negali būti dviejų rūšių Sąjungos piliečių arba dviejų rūšių valstybių narių.

Kai kurie parlamentų pirmininkai nurodė, jog balsavimas dėl „Brexit'o“ parodė, kad piliečiai prarado pasitikėjimą ES institucijomis ir visu valdymo aparatu. Slovakijos parlamento pirmininkas primygtinai pabrėžė, kad reikia gerinti piliečių pasitikėjimą ir suinteresuotumą ES ir jos institucijomis, ir nurodė, kaip nacionaliniai parlamentai galėtų tarpusavyje keistis geriausios praktikos pavyzdžiais.

Nemažai parlamentų pirmininkų sutiko, kad bet koks naujas pasiūlymas turėtų būti įgyvendinamas optimaliai pasinaudojant Lisabonos sutarties nuostatomis, nes panašu, jog užsidegimo reformuoti Sutartį itin maža.

Slovakijos parlamento pirmininkas priminė susitikimo šūkį – „Pažinkime vieni kitus geriau“ – ir pasiūlė šio pobūdžio neoficialius aukščiausio lygio susitikimus rengti ir kitų valstybių pirmininkavimo laikotarpiu, nes, kaip matyti, jie ir konstruktyvūs, ir pozityvūs savo dvasia.

4. Tarpparlamentinis dialogas

4.1. Europos parlamentų savaitė ir Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominio koordinavimo ir valdymo Europos Sąjungoje klausimais

Vadinamojo fiskalinio susitarimo 13 straipsnyje numatytas tarpparlamentinės konferencijos sukūrimas biudžeto politikos ir kitiems klausimams, kuriuos apima susitarimas, aptarti. 2015 m. Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų sueiga priėmė Tarpparlamentinės konferencijos stabilumo, ekonominio koordinavimo ir valdymo Europos Sąjungoje klausimais darbo tvarkos taisyklės. Konferencija apima visus nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą. Joje dalyvaujantys parlamentai savo nuožiūra sprendžia dėl savo delegacijos dydžio ir sudėties.

Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominio koordinavimo ir valdymo Europos Sąjungoje klausimais virto tikru tarpparlamentinių debatų šiose vis svarbesnėse politikos srityse forumu. Susitarimas dėl procedūrinių aspektų atvėrė kelią nuodugnesnėms diskusijoms aktualiais klausimais.

2016 m. vasario 17 d. Nyderlandų Generaliniai Luomai ir Europos Parlamentas pakvietė nacionalinius parlamentus dalyvauti Tarpparlamentinėje konferencijoje stabilumo, ekonominio koordinavimo ir valdymo Europos Sąjungoje klausimais. 2016 m. vasario 16 d. Europos Parlamentas taip pat pakvietė nacionalinių parlamentų atstovus į tarpparlamentinį susitikimą Europos semestro 2015 ir 2016 m. ciklams aptarti. Abu renginiai buvo 2016 m. Europos parlamentų savaitės dalis ir juose dalyvavo maždaug 45 Europos Parlamento nariai, 130 nacionalinių parlamentų narių ir 120 juos lydėjusių pareigūnų.

Pagrindinės Tarpparlamentinės konferencijos stabilumo, ekonominio koordinavimo ir valdymo Europos Sąjungoje klausimais, kurią 2016 m. spalio 16–18 d. Bratislavoje rengė Slovakijos parlamentas, temos buvo ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) socialinis aspektas, kova su mokesčių slėpimu, fiskalinės sąjungos sistemos automatinio stabilizavimo priemonių vaidmuo ir bendra investicijų programa. Renginyje dalyvavo 100 nacionalinių parlamentų narių iš visos

Europos, Europos Parlamento delegacija, kurią sudarė 11 Europos Parlamento narių, o jai kartu pirmininkavo Parlamento pirmininko pavaduotoja Anneli Jäätteenmäki, atsakinga už ryšius su nacionaliniais parlamentais, ir Ekonomikos ir pinigų politikos (ECON) komiteto pirmininkas Roberto Gualtieri, taip pat ES institucijų ir Slovakijos vyriausybės atstovai.

Debatai vyko surengiant keturias temines sesijas; prieš juos vyko politinių grupių posėdžiai ir oficiali atidarymo sesija, į kurios dalyvius kreipėsi Slovakijos parlamento pirmininko pavaduotojas Andrej Hrnčiar ir Slovakijos parlamento Finansų ir biudžeto komiteto pirmininkas Ladislav Kamenický. Tarp Europos Parlamento narių, pasakiusių kalbas įvairiose darbo grupėse, buvo Užimtumo ir socialinių reikalų (EMPL) komiteto pranešėja Maria João Rodrigues, Tyrimo komiteto pinigų plovimo, mokesčių vengimo ir slėpimo klausimais (PANA) pirmininko pavaduotojas Fabio De Masi, ECON komiteto pranešėja Pervenche Berès, Biudžeto (BUDG) komiteto pirmininkas Jean Arthuis ir ECON komiteto pirmininkas Roberto Gualtieri.

4.2. Tarpparlamentinis bendradarbiavimas užsienio ir saugumo politikos srityje

Tarpparlamentinė konferencija bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) klausimais – tai tarpparlamentinė debatų ES užsienio, saugumo ir gynybos politikos klausimais platforma. Konferencijoje, kurią glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Parlamentu dukart per metus rengia Tarybai pirmininkaujanti ES valstybės narės parlamentas, reguliariai dalyvauja apie 100 parlamentarų iš visos ES. Be to, Europos Parlamento Užsienio reikalų (AFET) komitetas dažnai kviečia nacionalinių parlamentų narius į savo posėdžius Briuselyje – tai papildo tarpparlamentinį dialogą šioje nepaprastai svarbioje politikos srityje.

2016 m. balandžio 6–8 d. Hagoje ir rugsėjo 2–4 d. Bratislavoje vyko aštuntoji ir devintoji Tarpparlamentinė konferencija BUSP bei BSGP klausimais. Europos Parlamento delegaciją abiejuose susitikimuose sudarė AFET komiteto bei Saugumo ir gynybos (SEDE) pakomitečio nariai. Jiems abiem pirmininkavo AFET komiteto pirmininkas Elmar Brok.

Hagoje vykusioje Tarpparlamentinėje konferencijoje BUSP bei BSGP klausimais dalyvavo Europos Parlamento nariai, ES valstybių narių parlamentų nariai, parlamentarai iš šalių kandidačių ir Islandijos, Kosovo bei Norvegijos, taip pat kiti užsienio ir saugumo politikos atstovai ir ekspertai. Tarp kalbėjusiųjų, be kita ko, buvo NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas Alexander Vershbow ir Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) generalinio sekretoriaus politikos klausimais pavaduotoja (nuo 2016 m. birželio mėn. – generalinė sekretorė) Helga Schmid. Debatuose, kurie vyko surengiant keturias plenarines sesijas ir tris praktinius seminarus, ypatingas dėmesys buvo skiriamas strateginiam ES užsienio ir saugumo politikos vertinimui, ES gynybos ir greitojo reagavimo stiprinimui, sąveikai ES viduje ir su išorės partneriais, su migracija susijusiems užsienio politikos aspektams ir ginklų eksporto kontrolei.

Konferencijos išvadose Europos Parlamentas ir ES nacionaliniai parlamentai pabrėžė, kad šiuo metu, kai išorės ir vidaus saugumas kaip niekad persipynę, būtina dar labiau stiprinti bendradarbiavimą BUSP bei BSGP srityje.

Pagrindiniai rugsėjo mėn. Bratislavoje vykusioje konferencijoje aptarti klausimai buvo ES kaip pasaulinio masto veikėja, visapusiškas požiūris į darnų vystymąsi ir migraciją bei pirmieji žingsniai Europos gynybos sąjungos link. Konferencijos sesijų ir praktinių seminarų metu taip pat buvo polemizuojama dėl kaimynystės politikos Vakarų Balkanų ir ES rytinių bei pietinių kaimynių atžvilgiu. Tarp aukšto lygio dalyvių buvo Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja ir ES vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Federica Mogherini ir JT generalinio sekretoriaus padėjėjas politikos klausimais Miroslav Jenca.

Siekdamos skatinti visų valstybių narių solidarumą ir kolektyvines pastangas bendrai darbotvarkei parengti, Kipro, Prancūzijos, Graikijos, Italijos, Maltos, Portugalijos ir Ispanijos delegacijos pasirašė vadinamąją ES valstybių narių, esančių šalia Europos Sąjungos pietinės sienos, Bratislavos deklaraciją.

4.3. Tarpparlamentiniai komitetų susitikimai (TKS) ir kiti tarpparlamentiniai susitikimai

Organizuojamos ne tik dvi reguliarios tarpparlamentinės konferencijos, bet Europos Parlamento komitetai kiekvienais metais surengia ir apie 15 tarpparlamentinių komitetų susitikimų, į kuriuos pakviečia nacionalinių parlamentų atitinkamų komitetų narius dalyvauti teminėse diskusijose. Kitų tipų tarpparlamentiniai susitikimai paprastai organizuojami ad hoc pagrindu ir dažniausiai juos surengia pirmininkaujanti valstybės narė parlamentas.

2016 m. iš viso surengta 14 tarpparlamentinių komitetų susitikimų ir dvi tarpparlamentinės konferencijos, ir tai patvirtina, kad egzistuoja nuolatinė konkrečiai temai skirtų ir mažesnio masto tarpparlamentinių diskusijų ekspertų lygmeniu paklausa. Dauguma posėdžių vyko kaip tarpparlamentiniai komitetų susitikimai, keitimasis nuomonėmis ar praktiniai seminarai, kurie buvo organizuojami Briuselyje vieno ar kelių Europos Parlamento komitetų iniciatyva ir padedant Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratui. 2016 m. 510 nacionalinių parlamentų narių susitiko su 493 Europos Parlamento nariais posėdžiuose, kuriuos organizavo 13 skirtingų parlamentinių komitetų.

Yra keletas susitikimų, kurie reguliariai įtraukiami į tarpparlamentinės veiklos kalendorių, pvz., tradicine tapusi Europos parlamentų savaitė (žr. 4.1 skyrių), kasmet rengiamas keitimasis nuomonėmis apie Europos semestro ciklą, Europos Parlamento Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto posėdis Tarptautinei moters dienai (kovo 8 d.) paminėti ir du kartus per metus organizuojami Užsienio reikalų komitetai posėdžiai per tarpparlamentinę konferenciją BUSP ir BSGP klausimais.

Ypatingas ir išskirtinis 2016 m. renginys buvo rugsėjo 7–8 d. įvykusi tarpinstitucinė konferencija su nacionaliniais parlamentais ES finansavimo ateityje klausimais. Šioje konferencijoje, kurią rengiant buvo siekiama sukurti forumą, kad būtų galima vykdyti aktyvų dialogą su nacionaliniais parlamentais, dalyvavo nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento nariai, valstybių narių vyriausybių ir Europos institucijų atstovai ir M. Monti vadovaujamos Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais nariai. Ši konferencija suteikė galimybę išsamiai pasikeisti nuomonėmis pagrindiniais Europos viešųjų finansų klausimais ir, visų pirma, dėl būsimo ES biudžeto finansavimo. Diskusijų rezultatais pasinaudota rengiant Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais galutinę ataskaitą, kuri turėjo būti užbaigta iki 2016 m. pabaigos.

Kitas didelės politinės reikšmės posėdis buvo 2016 m. spalio 12 d. Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų (EMPL) komiteto surengtas tarpparlamentinis komitetų susitikimas tikslingos darbuotojų komandiravimo taisyklių peržiūros klausimais. Dėl Komisijos pasiūlymo (COM (2016) 0128) dėl darbuotojų komandiravimo inicijuota vadinamoji geltonosios kortelės procedūra (žr. 2.2 skyrių), taigi taip buvo atkreiptas dėmesys į būsimas derybas dėl šio pasiūlymo, svarstomo taikant įprastą teisėkūros procedūrą.

Be to, 2016 m. tarpparlamentinės veiklos kalendoriuje buvo numatyti du Teisės reikalų komiteto praktiniai seminarai, du keitimaisi nuomonėmis dėl atitinkamos Specialiojo sprendimų dėl mokesčių ir kitų panašaus pobūdžio ar poveikio priemonių komiteto (TAXE 2) ir Išmetamųjų teršalų matavimų automobilių sektoriuje tyrimo komiteto (EMIS) iniciatyvos, taip pat penki tarpparlamentiniai komitetų susitikimai, kuriuos atitinkamai organizavo Kultūros ir švietimo (CULT) komitetas, Biudžeto kontrolės (BUDG) komitetas, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus

reikalų (LIBE) komitetas, Konstitucinių reikalų (AFCO) komitetas ir (dėl išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo, diskusijos pietų metu) Tarptautinės prekybos (INTA) komitetas. Visi šie susitikimai – tai reguliarių komitetų posėdžių dalis.

Visų 2016 m. Europos Parlamento komitetų surengtų tarpparlamentinių susitikimų sąrašas ir išsamūs statistiniai duomenys yra pateikti II priede.

4.4. Dvišaliai ES nacionalinių parlamentų atstovų vizitai Europos Parlamente

Plėtojama tarpparlamentinio dialogo priemonė ir forma yra dvišaliai vizitai, kurių metu atskirų nacionalinių parlamentų atstovai apsilanko Europos Parlamente. Dažnai tokie vizitai yra didesnio masto apsilankymo, kai vykstama ir į kitas ES institucijas, dalis. Tokia forma organizuojami vizitai suteikia galimybę surengti konkrečioms klausimams skirtas, poreikiams pritaikytas, lanksčias, sąnaudų ir laiko požiūriu veiksmingas diskusijas dėl atitinkamam nacionaliniam parlamentui susirūpinimą keliančių klausimų.

Europos Parlamento patalpose Briuselyje arba Strasbūre kasmet įvyksta beveik šimtas oficialių ES nacionalinių parlamentų atstovų vizitų. Šie vizitai – tai galimybė surengti dvišalį dialogą konkretesne tema ES klausimais, kuriuos iškėlė vizito atvykusio nacionalinio parlamento arba parlamento rūmų nariai.

Šių vizitų dalyviai ir temos labai įvairios, pvz., tai gali būti nacionalinių parlamentų pirmininkų vizitai ir komitetų narių darbo vizitai, apimantys platų politikos sričių spektrą, arba pažintiniai pareigūnų iš nacionalinių parlamentų vizitai, susiję su daugybe įvairių parlamentinės veiklos sričių.

2016 m. Europos Parlamente surengti 76 oficialūs ES nacionalinių parlamentų atstovų vizitai. 2016 m. birželio 23 d. įvykus JK referendumui dėl narystės ES, per didžiąją dalį dvišalių vizitų 2016 m. antrąjį pusmetį daugiausia dėmesio buvo skiriama „Brexit“ ir Europos Sąjungos ateities klausimams.

Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų nariai gali organizuoti ne tik dvišalius vizitus, bet ir rengti vaizdo konferencijas, kurios suteikia jiems galimybę palaikyti ryšį aptariant tam tikrą klausimą arba surengti diskusiją aktualiais klausimais, ir tam nebūtinai ilgas pasirėngimas.

2016 m. padedant Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratui surengtų nacionalinių parlamentų atstovų vizitų Europos Parlamente išsamus sąrašas, apimantis ir vaizdo konferencijas, yra pateiktas III priede.

5. Išankstinio įspėjimo mechanizmas ir neformalus politinis dialogas. Lisabonos sutarties protokolai Nr. 1 ir Nr. 2

Sutarties dėl ES veikimo Protokole Nr. 2 nustatytas peržiūros mechanizmas, vadinamasis išankstinio įspėjimo mechanizmas, kurį taikant dalyvauja nacionaliniai parlamentai. Taikant šį mechanizmą, nacionaliniai parlamentai gali peržiūrėti ES teisės aktų projektus ir, jei mano, kad buvo pažeistas subsidiarumo principas, gali per aštuonias savaites nuo akto projekto perdavimo dienos pareikšti pagrįstą nuomonę dokumentą paskelbusiai institucijai. Protokole nustatyta peržiūros tvarka ir netgi privaloma peržiūra (tai atitinkamai vadinama geltonosios kortelės procedūra ir oranžinės kortelės procedūra), kai pagrįstų nuomonių skaičius viršija nustatytas ribas. Be to, SESV Protokole Nr. 1 numatyta nacionalinių parlamentų galimybė pateikti pastabas dėl kitų dokumentų, kaip antai, žaliųjų knygų, baltųjų knygų ir Komisijos komunikatų. Dėl šių dokumentų pateikiama gana daug pastabų ir šis procesas vadinamas neformaliu politiniu dialogu.

Išankstinio įspėjimo mechanizmas

Kaip nurodyta pirmiau, išankstinio įspėjimo mechanizmas apima tik pagrįstas nuomones.

Teisės reikalų (JURI) komitetas, kuris Europos Parlamente atsakingas už subsidiarumo principo laikymosi stebėseną⁸, nusprendžia⁹, kad nacionalinio parlamento pateiktas dokumentas laikomas:

1. pagrįsta nuomone, jei jis perduotas Parlamentui per aštuonių savaičių terminą, nurodytą Lisabonos sutarties Protokolo Nr. 2 6 straipsnyje¹⁰, ir jame išdėstoma nuomonė, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo;
2. pozicija, jei dokumentas neatitinka dviejų minėtų kriterijų (dokumentai, pateikti vykdant neformalų politinį dialogą, taip pat vadinami pozicijomis).

Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, pagal Protokolo Nr. 2 nuostatas Komisija nacionaliniams parlamentams iš viso išsiuntė išnagrinėti per 600 teisės aktų projektų. Atsakydami nacionaliniai parlamentai pateikė apie 2 500 pareiškimų. Iš jų tik apie 400 (16 proc.) buvo pagrįstos nuomonės, kuriose buvo kalbama apie galimą subsidiarumo principo pažeidimą, o didžioji dauguma (apie 84 proc.) buvo pozicijos, kuriose apsvarstytas pasiūlymų turinys.

Tai parodo, kad nacionaliniai parlamentai nesinaudojo šiuo mechanizmu, kad stabdytų ES lygmeniu vykstantį teisėkūros procesą. Iki šiol tik keletas nacionalinių parlamentų Komisijai pateikė daug pagrįstų nuomonių. Riba, reikalinga kad būtų pradėta taikyti geltonosios kortelės peržiūros procedūra, iki šiol buvo pasiekta tik tris kartus: 2012 m. dėl vadinamojo Monti II pasiūlymo dėl teisės streikuoti, kurį vėliau Komisija atsiėmė (tačiau ne dėl su subsidiarumu susijusių priežasčių), 2013 m. dėl Europos prokuratūros pasiūlymo (tačiau šiuo atveju Komisija neatsiėmė savo pasiūlymo) ir 2016 m. gegužės mėn. dėl pasiūlymo persvarstyti direktyvą dėl darbuotojų komandiravimo. Pastaruoju atveju Komisija nusprendė neatsiimti savo pasiūlymo, nes, jos nuomone, subsidiarumo principas nebuvo pažeidžiamas.

Su Direktyva dėl darbuotojų komandiravimo susiję klausimai (šis svarstymas taip pat buvo labai svarbus 2016 m. politinis įvykis) aptariami 2 dalies 2.2 skyriuje.

2014 m. ir 2015 m. naujų teisėkūros procedūra priimamų aktų projektų skaičius gerokai sumažėjo (atitinkamai iki 42 ir 38), kaip ir nacionalinių parlamentų nuomonių skaičius (atitinkamai iki 151 ir 90), bet 2016 m. tendencijos vėl pasikeitė: pateikta 116 naujų teisėkūros procedūra priimamų aktų projektų ir Europos Parlamentas gavo 410 pareiškimų (334 pozicijos ir 76 pagrįstos nuomonės).

Iš pirmiau pateiktų duomenų matyti, kad nacionaliniai parlamentai yra pasirengę pateikti pastabas dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų projektų esmės, tačiau iš tiesų jie netrukdo vykdyti sprendimų priėmimo proceso. Priešingai, taip Europos Parlamentui suteikiama galimybė ir pagrindas plėtoti savo koncepciją ir poziciją įvairiais klausimais.

⁸ EP darbo tvarkos taisyklių V priedo XVI dalies pirma pastraipa: „[Teisės reikalų komitetas] yra atsakingas už: Sąjungos teisės aiškinimą, taikymą ir stebėseną, Sąjungos teisės aktų suderinamumą su pirmine teise, įskaitant teisinio pagrindo parinkimą ir subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymąsi“.

⁹ Žr. Komitetų pirmininkų sueigos 2010 m. gruodžio 15 d. dokumentą „Bendras nacionalinių parlamentų pagrįstų nuomonių ir kitų pateiktų pozicijų nagrinėjimo komitetuose metodas“.

¹⁰ Protokolo Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo 6 straipsnis: „Bet kuris nacionalinis parlamentas ar bet kuris nacionalinio parlamento rūmai per aštuonias savaites nuo teisėkūros procedūra priimamo akto projekto Sąjungos oficialiomis kalbomis pateikimo gali pareikšti Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pirmininkams pagrįstą nuomonę, nurodydami priežastis, dėl kurių, jų manymu, tas projektas neatitinka subsidiarumo principo. Kai reikia konsultuotis su teisėkūros galią turinčiais regionų parlamentais, konsultuojasi kiekvienas nacionalinis parlamentas arba nacionalinio parlamento rūmai.“

Pozicijos ir pagrįstos nuomonės perduodamos (dažnai kartu su visų pateiktų dokumentų dėl to paties dalyko santrauka) pranešėjams, kurie gali pasinaudoti jomis kaip faktine informacija, nes jų turinys kartais yra labai techninio pobūdžio, ir kaip politinės informacijos šaltiniu, nes pateiktas dokumentas parodo nacionalinių parlamentų poziciją nagrinėjama tema.

Europos Parlamentas tai jau žino, nes savo 2014 m. balandžio 16 d. rezoliucijoje dėl Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų santykių („C. Casini pranešimas“)¹¹ palankiai įvertino „tai, kad praktikoje šis mechanizmas taip pat naudojamas kaip įvairių institucijų dialogo konsultuojantis ir bendradarbiaujant įvairių lygmenų ES sistemoje priemonė“.

Išsamūs statistiniai duomenys apie pagrįstas nuomones ir pozicijas, 2016 m. gautas pagal išankstinio įspėjimo mechanizmą, yra pateikti IV priede.

Neformalus politinis dialogas

2016 m. nacionaliniai parlamentai toliau aktyviai vykdė neformalų politinį dialogą, t. y., pateikė 243 pozicijas dėl teisėkūros procedūra priimamų dokumentų, priskiriamų išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai (ir todėl jiems netaikomas išankstinio įspėjimo mechanizmas), ir įvairių ne teisėkūros procedūra priimtų dokumentų, pavyzdžiui, susijusių su Europos lygmeniu vykstančiomis diskusijomis, arba, kaip jau minėta, dėl konsultacinių Komisijos dokumentų. Nuo 2009 m. Europos Parlamentas gavo apie 1 700 nacionalinių parlamentų pozicijų; jos yra paskelbtos Europos Parlamento intraneto duomenų bazėje.

Dar svarbiau yra tai, kad bent jau per COSAC susitikimus paaiškėjo, jog nacionaliniai parlamentai vertina tai, kad Komisija aktyviai dalyvauja diskusijose, į kurias įtraukiami nacionaliniai parlamentai.

6. Informacijos mainų ir tinklaveikos priemonės

6.1. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras

Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro, kurį kartu administruoja Europos Parlamentas ir Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja, dalyviai yra 66 parlamentų rūmai (įskaitant 41 parlamentą Europos Sąjungoje) iš 54 šalių ir Europos institucijos. Beveik 120 korespondentų ir korespondentų pavaduotojų tinkle atstovauja savo atitinkamiems parlamentams ir padeda vykdyti pagrindinę Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro veiklą, susijusią su aktyviais informacijos ir geriausios praktikos pavyzdžių mainais.

Taigi ir 2016 m. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras svariai patvirtino, kad ir toliau yra labai reikalinga priemonė, kuria pasinaudodami parlamentai padeda savo nariams ir administracijai vykdyti veiklą. Pagrindinė centro veikla susijusi su seminarais aktualiomis temomis ir prašymais atlikti palyginimą teisėkūros ir parlamentinės veiklos klausimais.

Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro nariais esantys parlamentai paprastai surengia penkis ar šešis seminarus per metus. 2016 m. buvo surengti penki seminarai, kuriuos kartu organizavo priimančiosios šalies parlamentas, atsakingas Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro koordinatorius ir Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro sekretoriatas. Šiuose seminaruose dalyvavo 315 dalyvių iš Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro nariais esančių parlamentų. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro seminaruose gali dalyvauti tik Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centrui priklausančių parlamentų darbuotojai ir jie padeda sukurti kompetentingų ekspertų ir paslaugų

¹¹ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0430.

tinklus. Prancūzijos Respublikos Nacionalinė Asamblėja kartu su Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro sekretoriatu organizavo metinę korespondentų konferenciją Paryžiuje.

Europos Parlamentas ir toliau daugiausiai finansiškai prisideda prie Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro darbuotojų išlaikymo, kai kurių narių parlamentų atstovų kelionių išlaidų dalinio kompensavimo ir suteikia Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro svetainės prieglobą. Kita vertus, Europos Parlamentas labai aktyviai naudojasi šiuo tinklu, kai jo tarnyboms reikia pasinaudoti informacija ir geriausia patirtimi.

2016 m. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro nariai parlamentai pateikė 274 prašymus atlikti palyginimus, o 2015 m. buvo pateikti 287 tokie prašymai. Tai trečias pagal dydį rezultatas, pasiektas nuo to laiko, kai 2000 m. tinklas pradėjo veiklą. Šie duomenys rodo, kad Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centrų narių parlamentų dalyvavimas yra akivaizdžiai pagrįstas paklausa, ir atspindi valstybių narių parlamentų narių ir administracijų darbuotojų poreikį pasimokyti pasinaudojant kitų šalių patirtimi ir sprendimais. Vidutinis atsakymo į prašymą rodiklis yra maždaug 63 proc. ir daugiau kaip 80 proc. atsakymų pateikiama per nustatytą terminą arba truputį vėluojant. Šie skaičiai, kurie ilgą laiką beveik nesikeitė, pabrėžia tinklo patikimumą, padeda valdyti darbo krūvį ir patenkinti klientų lūkesčius.

Remiantis 2016 m. duomenimis, galima patvirtinti tai, kas pastebėta ankstesniais metais, t. y., kad maždaug 42 proc. prašymų susiję su parlamentų darbo aspektais (administracija, procedūros ir nariai), o likę 58 proc. prašymų – su politiniais ir teisėkūros aspektais. Parlamentų administravimas ir socialinė politika (įskaitant migraciją ir sveikatą) ir toliau yra didžiausią susidomėjimą keliančios sritys. Teisiniai ir finansiniai klausimai ir visuomenės saugumas – taip pat labai aktualios temos. Apibendrinant pasakytina, kad stabiliai įvairus temų spektras atspindi politinę ir administracinę parlamentų ir parlamentų narių darbotvarkę. Tai rodo, kad Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras yra svarbus ne tik vykdant politinius ir su teisėkūra susijusius tyrimus, bet ir administracinius projektus, taip pat keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais.

Europos Parlamento Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas kaip tarpininkas teikia paramą atitinkamoms Europos Parlamento tarnyboms ir ne tik paaiškina, kaip veikia Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro tinklas, bet padeda teikiant konkrečius prašymus. Šis darbas yra labai svarbus, nes jis padeda išlaikyti realistiškus lūkesčius ir pasiekti veiksmingų rezultatų, atsižvelgiant į tai, kad Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras – tai savanoriškas tinklas, nes prie jo prisidedantiems korespondentams tai yra papildoma veikla, kurią jie vykdo šalia savo kasdienių prioritetinių užduočių. Laikui bėgant Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro darbo krūvis tapo probleminiu dalyku, todėl reikėtų pabrėžti, kad prašymas turėtų būti pateikiamas tik tuo atveju, jei nėra alternatyvių informacijos šaltinių. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro sekretoriatui tenka svarbi užduotis patikrinti, ar visų narių parlamentų prašymai atitinka gaires.

2016 m. Europos Parlamentas savo tarnybų vardu Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centrui pateikė 10 prašymų, t. y. šiek tiek mažiau nei 2015 m. (13 prašymų). Buvo pateikti du prašymai, susiję su pasirengimu metinei korespondentų konferencijai.

Tais pačiais metais Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas koordinavo 34 Europos Parlamento atsakymus į kitų parlamentų prašymus, daugiausia susijusius su procedūriniais ir administraciniais klausimais. Tai yra gerokai daugiau nei 2015 m., kai reikėjo parengti 21 atsakymą. Reikėtų pabrėžti, kad šie atsakymai yra taip pat svarbūs kaip geros valios ženklas, nes jie netiesiogiai skatina kitus tinklo narius prisidėti pateikiant atsakymą Europos Parlamentui.

2016 m. iš esmės atnaujinta Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro interneto svetainė. Per pastaruosius dešimt metų svetainė buvo keičiama taikant naujus modulius ir

procedūras, gerinant jos funkcijas, tačiau struktūra ir sąsajos nebuvo pertvarkomos iš esmės. Tuo pat metu pasaulyje vyko su priemonėmis, standartais ir įpročiais susijusi pažanga. Mobilieji prietaisai pakeitė mūsų bendravimo ir komunikacijos internetu būdą ir kompiuteris prarado savo dominuojantį vaidmenį šioje srityje. Moderni interneto svetainė ir jos priemonės turi veikti sklandžiai ir greitai ir, naudojantis išmaniaisiais telefonais, planšetiniais kompiuteriais ir staliniais kompiuteriais (vadinamas interaktyvus dizainas), turi būti užtikrinta prieigos prie tokios svetainės ir jos priemonių galimybė. Tam, kad būtų pasiektas šis tikslas, nustatyta keletas reikalavimų ir parengtas išsamus darbo planas. Siekiant, kad būtų galima kasdien keistis informacija pateikiant prašymus ir atsakymus, skelbti apie Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro renginius, į kuriuos būtų galima užsiregistruoti internetu, pateikti plataus užmojo parlamentines informacijos suvestines ir turėti itin veiksmingą paieškos sistemą, reikalinga nauja platforma, kuri būtų prieinama visur ir naudojantis visais prietaisais. Naujoji interneto svetainė bus pristatyta 2017 m. metinėje konferencijoje, per kurią bus pažymėtas 40-ties metų Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro veiklos jubiliejus.

Ir toliau puikiai ir kokybiškai bendradarbiaujama su Naujovių ir technologinės pagalbos (ITEC) GD. Įdiegtos naujos saugumo priemonės siekiant apsaugoti interneto svetainę ir paramą teikiančius partnerius parlamentus nuo išorės grėsmių.

Leidiny „Spotlight on Parliaments in Europe“

Leidinyje „Spotlight on Parliaments in Europe“ apibendrinama informacija, susijusi su atrinktais teminiais klausimais, kuriuos pateikė parlamentai pasinaudodami Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro tinklu. Pasirenkamos tokios temos, kurios yra aktualios Europos Parlamentui arba sutampa su jo politinėje darbotvarkėje esančiais klausimais. Leidinyje „Spotlight on Parliaments in Europe“ pateikiama įdomi lyginamoji informacija, susijusi su padėtimi nacionaliniuose parlamentuose, ir taip padedama užtikrinti geresnį abipusį supratimą.

2016 m. direktoratas parengė penkis naujus leidinius „Spotlight“ įvairiomis temomis.

Išsamus Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro susitikimų, Europos Parlamento pateiktų prašymų atlikti palyginimus sąrašas ir 2016 m. išleistų leidinių „Spotlight on Parliaments in Europe“ apžvalga yra pateikti V priede.

6.2. Tarpparlamentiniai ES informacijos mainai (IPEX)

Tarpparlamentinių ES informacijos mainų sistemos (IPEX) tikslas – paremti tarpparlamentinį bendradarbiavimą, t. y. siekiama sukurti platformą, kuria pasinaudodami ES parlamentai elektroniniu būdu galėtų keistis su ES susijusia informacija. IPEX projektas pradėtas vykdyti kaip ES nacionalinių parlamentų iniciatyva ir plėtojamas Europos Parlamentui teikiant techninę pagalbą. Šiandien 41 iš 28 nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamentas naudoja IPEX sistema kasdienėje veikloje. IPEX sistema yra nuolat tobulinama siekiant patenkinti kintančius naudotojų poreikius.

2016 m. aiškiai pasitvirtino IPEX sistemos, kaip itin reikalingos tarpparlamentinio bendradarbiavimo priemonės, svarba.

Remdamasis anksčiau pirmininkavusių valstybių narių darbu, pirmininkavimą perėmęs Liuksemburgas sėkmingai baigė rengti Korespondentų vadovą ir IPEX sistemai skirtą informacinį lapelį, kuriame trumpai apžvelgiama, ką reiškia IPEX, kokie yra šios sistemos tikslai, struktūra ir duomenų bazė.

2016 m. metiniuose susitikimuose ES parlamentų pirmininkai ragino pirmininkaujantį Liuksemburgą tęsti diskusijas skaitmeninės strategijos klausimais, nes tai padės IPEX valdybai priimti sprendimus dėl IPEX sistemos plėtojimo ateityje.

IPEX darbo grupės parengtoje skaitmeninėje strategijoje apibrėžiamas strateginis požiūris, kuriuo reikėtų vadovautis, kad būtų galima pasiekti tikslus, susijusius su tikslu IPEX auditorija ir naudojantis sistema IPEX teikiama informacija ir paslaugomis. Joje taip pat nurodoma, kaip aktyviau įtraukti nacionalinius korespondentus, kai keičiamasi informacija ir vykdomi atitinkami IPEX sistemos viešinimo veiksmai.

Kai 2017 m. IPEX skaitmeninę strategiją priims ES parlamentų generaliniai sekretoriai, ji bus papildyta 3 metų darbo programa, kuri užtikrins projektų, vykdomų ilgiau nei vieną pirmininkavimo kadenciją, valdymo tęstinumą. Prioritetiniai IPEX darbo programos tikslai: IPEX viešinimas, IPEX tinklo plėtimas ir IPEX duomenų bazės gerinimas.

2016 m. ypatingas dėmesys buvo skiriamas IPEX tinklaveikai ir naudotojams. Todėl Europos Parlamente buvo toliau rengiami IPEX sistemos viešinimo susitikimai, skirti naudotojams frakcijose ir Europos Parlamento tyrimų tarnybai (EPRS).

Didėja susidomėjimas analizuoti galimas sąveikas su kitomis tarpparlamentinių informacijos mainų platformomis. Remiantis Europos Parlamento siūlymu, pranešimas dėl įgyvendinimo tyrimų bendros saugyklos bazės (angl. „Unified Repository Base on Implementation Studies“, URBIS) buvo įtrauktas į IPEX valdybos 2016 m. Briuselyje vykusio posėdžio darbotvarkę.

IPEX projektas yra laikomas vienu iš sėkmingiausių konkrečių projektų, įgyvendinamų bendradarbiaujant su Europos Sąjungos nacionaliniais parlamentais ir remiant Europos Parlamentui. Rotacijos tvarka pirmininkaujančių valstybių narių mechanizmas, skaitmeninė strategija ir darbo programa padidins visų ES parlamentų atsakomybės už IPEX sistemą jausmą.

Pasinaudojant IPEX sistema šiuo metu yra paskelbta daugiau kaip 80 000 nacionalinių parlamentų ir Europos institucijų puslapių (tikslus skaičius – 81 475 puslapiai), su tikrinimu susijusi informacija pateikiama 11 500 dokumentų, kuriuos parengė ES institucijos ir kurie yra susiję su maždaug 9 350 dokumentų rinkinių. 2016 m. iš viso IPEX sistemoje įregistruotų teisėkūros ir ne teisėkūros procedūra priimtų dokumentų buvo 1 064.

2016 m. IPEX svetainę aplankė 253 264 lankytojai. Peržiūrėtų puslapių skaičius buvo beveik 7 mln.¹²

6.3. Kitos priemonės ir tinklai

Nacionalinių parlamentų atstovai Briuselyje

Ryšius su nacionaliniais parlamentais direktorate dirba ES nacionalinių parlamentų (arba rūmų) į Europos Parlamentą paskirti administracijos atstovai. Siekdamas stiprinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą Europoje, nuo 1991 m. (2016 m. paminėtos 25-osios šios priemonės taikymo metinės) Europos Parlamentas savo patalpose Briuselyje ir Strasbūre suteikia šiems atstovams papildomas biuro patalpas ir kitas Parlamente turimas priemones, kai pateikiamas atitinkamas prašymas.

Laikui bėgant, visi ES nacionaliniai parlamentai, siekdami stiprinti ryšius su ES, išsiuntė savo šalies pareigūną į Briuselį. Iš viso apie 50 asmenų iš 41 parlamento užima 37 biurus. Atstovai

dirba tame pačiame Europos Parlamento pastate, kuriame įsikūręs Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas. Taip užtikrinama didelė sąveika ir lengviau keistis informacija.

Šie atstovai yra nacionaliniai pareigūnai, kurių funkcija yra administracinė ir neutrali: jų keitimosi informacija (vykdant dvikryptį informacijos perdavimą: Europos Parlamentas teikia informaciją nacionaliniams parlamentais ir nacionaliniai parlamentai – Europos Parlamentui) užduotis yra itin svarbi sprendžiant ES reikalus, nes pagrindinis šių mainų tikslas yra labai konkretus, t. y. parlamentiniu lygmeniu rasti bendrus daugybės problemų, su kuriomis susiduria Europos Sąjunga, sprendimus.

Atnaujintą atstovų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/contacts.

Paramos pirmininkaujančios valstybės narės parlamentui programos

Tarpparlamentinis bendradarbiavimas ir mainai suaktyvėja pasirengimo, susijusio parlamentiniais aspektais, etapu kiekvienoje ES pirmininkaujančioje valstybėje narėje. Jei pirmą kartą rotacijos tvarka Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios šalies parlamentas raštu paprašo Europos Parlamento pagalbos rengiantis su parlamentiniu aspektu susijusiai veiklai pirmininkavimo metu, Europos Parlamentas gali prisidėti prie programos išlaidų, jas bendrai finansuodamas su atitinkamu parlamentu laikantis patikimo finansų valdymo principų. Pagal šią programą Europos Parlamentas siekia suteikti pirmininkaujančios valstybės narės poreikiams ir prioritetams pritaikytą paramą.

Pasikeitus pirmininkavimo ES Tarybai kalendoriui, susidarė iki šiol nebūta valstybių narių, pirmą kartą pirmininkausiančių ES, seka: Slovakija, Malta, Estija ir Bulgarija. Šių šalių parlamentai jau patvirtino savo susidomėjimą dalyvauti paramos ES pirmininkaujančiai valstybei narei programoje.

2015 m. ir 2016 m. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas pritarė Slovakijos parlamentui skirtai paramos programai ir sėkmingai surengė kelis to parlamento nariams skirtus vizitus, taip pat šio parlamento ekspertams skirtus mokomuosius vizitus į Europos Parlamento komitetus ir tarnybas.

Panaši programa yra numatyta Estijos ir Bulgarijos pirmininkavimo laikotarpiams, o vizitas į Malta buvo surengtas 2016 m. gruodžio mėn. šios šalies pasiruošimo pirmininkavimui laikotarpiu. Šia proga su Europos Parlamentu surengtas seminaras subsidarumo ir bendradarbiavimo klausimais.

Programos dalyviai patvirtino, kad išsamus išankstinis keitimasis informacija buvo labai naudingas nustatant tvarkaraštį ir siekiant geriau suplanuoti parlamentinį aspektą. Tinklų kūrimas, įtraukiant visus susijusius partnerius (Europos Parlamento nariai, Europos Parlamento pareigūnai, valstybių narių parlamentų atstovai, IPEX pareigūnas, COSAC sekretoriatas, tarpparlamentinės konferencijos projektų grupė), ir keitimasis ankstesnių susitikimų metu įgyta patirtimi buvo labai gerai įvertinti. Kompetencijos perdavimas ir nuolatinė komunikacija taip pat užtikrino darbo įvairiais pirmininkavimo laikotarpiams nuoseklumą, o trumpalaikės komandiruotės į specialias tarnybas irgi buvo laikomos labai naudingomis.

„Connect“ – Europos Parlamento duomenų bazė, kurioje saugomi nacionalinių parlamentų dokumentai

Ryšius su nacionaliniais parlamentais direktoratas administruoja duomenų bazę „Connect“ Europos Parlamento intranete. Šioje duomenų bazėje yra visi su ES susiję dokumentai, kuriuos nacionaliniai parlamentai oficialiai perdavė Europos Parlamentui nuo 2010 m.

¹² 2016 m. IPEX sistemos veiklos ataskaita: www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers

Šiuo metu Europos Parlamento nariai, padėjėjai, politinės frakcijos, komitetų sekretoriatų darbuotojai ir kiti Europos Parlamento pareigūnai bei Briuselyje dirbantys nacionalinių parlamentų atstovai gali pateikti į šią duomenų bazę Europos Parlamento intranete adresu www.connect.ep.parl.union.eu.

Numatoma, kad 2017 m. „Connect“ duomenų bazė bus galima naudotis visuomenei prieinamoje Europos Parlamento interneto svetainėje www.europarl.europa.eu/relnatparl.

Europos Parlamento ryšių su ES nacionaliniais parlamentais stiprinimas pasauliniame kontekste

2016 m. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas rengė projektą¹³, kuriuo siekiama stiprinti tolesnius veiksmus ir bendradarbiavimą su ES nacionaliniais parlamentais daugiašalėse asamblėjose ir pasauliniuose forumuose.

Pirmieji praktiniai žingsniai siekiant susieti nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento darbą buvo žengti įgyvendinant „Ukrainos savaitę“, kuri vyko 2016 m. kovo mėn. ir vasario mėn. Šį svarbų renginį organizavo Europos Parlamentas ir juo buvo siekiama sutvirtinti Ukrainos Rados gebėjimų stiprinimą. Kad būtų užtikrintas papildomumas, nacionaliniai parlamentai buvo pakviesti dalyvauti ir apibrėžti savo veiklos sritis.

Kitas svarbus projektas buvo labai aktyvus Europos Parlamento dalyvavimas kas dvejus metus rengiamoje Europos parlamentų pirmininkų konferencijoje, 2016 m. rugsėjo 15–16 d. vykusioje Strasbūre, globojant Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai. Renginyje dalyvavo daugiau kaip 50 parlamentų pirmininkų. Europos Parlamento pirmininko pavaduotoja U. Lunacek šioje konferencijoje atstovavo Europos Parlamentui, o administracinę paramą ir patarimus teikė Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas. Jei Europos Parlamentas šiame renginyje, kuris rengiamas globojant Europos Tarybai ir kuriame apie Europos Sąjungą ir jos institucijas nuolat kalbama ir dažnai pažeriama kritikos, dalyvautų nuolat, tai būtų prasmingas pokytis.

Su šiuo projektu susijusi ir taip pat svarbi yra Tarpparlamentinė sąjunga (angl. IPU). Europos Parlamento pirmininkas du kartus per metus yra kviečiamas į Tarpparlamentinės sąjungos asamblėjas. Jų metu taip pat susitinka Generalinių sekretorių asociacijos nariai. Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktoratas toliau stebės Tarpparlamentinės sąjungos veiklą, siekdamas užtikrinti sėkmingą dalyvavimą joje.

PRIEDAI

I PRIEDAS. COSAC posėdžiai. Temos ir pagrindiniai pranešėjai 2016 m.

COSAC renginys	Temos	Europos Parlamento pagrindiniai pranešėjai ir (arba) diskusijų dalyviai
Pirmininkų posėdžiai Haga, 2016 m. vasario 7–8 d.	<ul style="list-style-type: none"> Parlamentinės kontrolės organizavimas ir bendradarbiavimas remiantis atvejo tyrimu, kuriame daugiausia dėmesio skirta Europolui Europos prioritetai 2016 m. ir vėliau 	
LV COSAC plenarinis posėdis Haga, 2016 m. birželio 12–14 d.	Svarstymai dėl Nyderlandų pirmininkavimo ES <ul style="list-style-type: none"> I sesija: Parlamentinė kontrolė, keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais II sesija: Parlamentų vaidmuo užtikrinant teisinės valstybės principo laikymąsi ES III sesija: Keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais ir patirtimi parlamentinės diplomatijos srityje IV sesija: Europos Audito Rūmai V sesija: Migracija Diskusijos ES ir Turkijos susitarimo įgyvendinimo tema 	Sophie in't Veld , pranešėja, teisėkūros pranešimas savo iniciatyva dėl ES mechanizmo, kuriuo skatinama demokratija, teisinės valstybės principai ir pagrindinės teisės, kūrimo Elmar Brok , Užsienio reikalų (AFET) komiteto pirmininkas
Pirmininkų posėdžiai Bratislava, 2016 m. liepos 10–11 d.	<ul style="list-style-type: none"> Slovėnijos pirmininkavimo prioritetai ES socialinė dimensija ir sanglaudos politika – AAA socialiniais klausimais 	
LIV COSAC plenarinis posėdis Bratislava, 2016 m. lapkričio 13–15 d.	<ul style="list-style-type: none"> Slovakijos pirmininkavimo dabartinė padėtis Nacionalinių parlamentų vaidmens stiprinimas ES Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystė (TPIP) 2016 m. – energetikos sąjungos rezultatų metai ES išorės sienų apsauga vykstant neteisėtai migracijai 	Danuta Maria Hübner , Konstitucinių reikalų (AFCO) komiteto pirmininkė

Išsamesnę informaciją apie COSAC posėdžių darbotvarkę, paskelbtą pirmininkaujančių valstybių, rasite COSAC interneto svetainėje: www.cosac.eu

¹³ Vadovybės GD Projektas Nr. 4 „Ryšių su ES nacionaliniais parlamentais stiprinimas pasauliniame kontekste“.

II PRIEDAS. 2016 m. Europos Parlamento komitetų Briuselyje surengti tarpparlamentiniai posėdžiai¹⁴

EP komitetas	Įvykis	Dalyvavo			
		Nacionaliniai parlamentai ¹⁵			EP
		Nariai	Parlamentai	Parlamento rūmai	Nariai
ECON/BUDG/ EMPL	Vasario 16–17 d. <u>Europos parlamentų savaitė:</u> Tarpparlamentinė konferencija stabilumo, ekonominės politikos koordinavimo ir valdysenos Europos Sąjungoje klausimais (TPK SEKV)	134	33	44	45
JURI	Vasario 17 d. <u>Praktinis seminaras:</u> Naujos taisyklės, kuriomis reglamentuojamos sutartys skaitmeninėje erdvėje	4	4	4	4
AFET	Vasario 23 d. <u>Tarpparlamentinis komiteto posėdis:</u> „Ruošiantis NATO aukščiausiojo lygio susitikimui Varšuvoje“ ir „Konfliktai Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos regione“	37	19	22	91
FEMM	Kovo 3 d. <u>Tarpparlamentinis komiteto posėdis:</u> „Moterys pabėgėlės ir prieglobsčio prašytojos ES“	41	29	33	15
TAXE 2	Balandžio 18 d. <u>Keitimasis nuomonėmis su ES nacionaliniais parlamentais:</u> „Kovos su mokesčių vengimu dokumentų rinkinys ir kiti ES ir tarptautiniai pokyčiai: nacionalinių parlamentų vykdomas tikrinimas ir demokratinė kontrolė“	25	17	19	34
BUDG	Rugsėjo 7–8 d. <u>Tarpinstitucinė konferencija su nacionaliniais parlamentais dėl ES finansavimo ateityje</u>	58	20	25	34
ECON	Rugsėjo 28 d. <u>Keitimasis nuomonėmis su ES nacionaliniais parlamentais:</u> „Europos semestro 2016 m. ciklas“	16	15	15	22
CULT	Spalio 11 d. <u>Tarpparlamentinis komiteto posėdis:</u> „Kultūros ir kūrybos sektoriai ES“	29	17	19	11
EMPL	Spalio 12 d. <u>Keitimasis nuomonėmis su ES nacionaliniais parlamentais:</u> „Tikslinis taisyklių dėl darbuotojų komandiravimo persvarstymas“	32	18	22	68
JURI	Spalio 17 d. <u>Praktinis seminaras:</u> „Robotika ir dirbtinis intelektas. Etikos klausimai ir reguliavimo metodas“	4	4	4	4
AFET	Lapkričio 8 d. <u>Tarpparlamentinis komiteto posėdis:</u>	25	14	15	86

¹⁴ Jei nenurodyta kitaip, visi posėdžiai yra tarpparlamentiniai komitetų posėdžiai.

¹⁵ ES valstybių narių, šalių kandidačių, potencialių šalių kandidačių, Šveicarijos ir Norvegijos.

	„Dabartinė bendros užsienio ir saugumo politikos padėtis“				
CONT	Lapkričio 8 d. <u>Tarpparlamentinis komiteto posėdis:</u> „Siekiant geresnio lėšų panaudojimo pasidalijamojo valdymo srityje: glaudesnio parlamentinės kontrolės bendradarbiavimo modelis“	16	12	12	9
LIBE	Lapkričio 28 d. <u>Tarpparlamentinis komiteto posėdis:</u> „Europolas ir jo parlamentinė kontrolė vykdamas ES vidaus saugumo politiką“	45	24	31	22
AFCO	Lapkričio 29 d. <u>Tarpparlamentinis komiteto posėdis:</u> „Europos Parlamento tyrimo teisės“, „ES rinkimų teisės aktų peržiūra“, „Būsima Europos Sąjungos institucinė raida“	30	15	19	18
INTA	Lapkričio 29 d. Diskusijų su nacionaliniais parlamentais dėl išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo pradžia	10	7	9	14
EMIS	Gruodžio 5 d. <u>Keitimasis nuomonėmis su nacionaliniais parlamentais:</u> Keitimasis nuomonėmis su Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos ir Jungtinės Karalystės nacionalinių parlamentų atstovais dėl išmetamųjų teršalų matavimų automobilių sektoriuje parlamentinių tyrimų	4	4	4	16
IŠ VISO		510	Netaikoma	Netaikoma	493

III PRIEDAS. Nacionalinių parlamentų¹⁶ atstovų vizitai Europos Parlamente (įskaitant vaizdo konferencijas)

Data	Šalis / Rūmai	Komitetas ir kt.
2016.01.11	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai ir pareigūnai; <i>Confédération européenne des Syndicats</i> atstovai ir Europos politikos studijų centras
2016.01.13	JK – Lordų Rūmai	ES reikalų komitetas
2016.01.25	UK – Bendruomenių Rūmai	Tarptautinio vystymosi komitetas
2016.01.26	JK – Lordų Rūmai	ES finansų reikalų pakomitetas
2016.01.28	NO – Norvegijos parlamentas	Nuolatinis darbo ir socialinių reikalų komitetas
2016.01.26	Šiaurės taryba	Baltijos Asamblėjos ir Šiaurės tarybos delegacija
2016.02.16	SE – Riksdagas	Mokslinių tyrimų tarnyba ir biblioteka
2016.02.16	ES – Generaliniai Rūmai	Pareigūnai iš Ispanijos parlamento ir regioninių parlamentų
2016.02.17–18	NO – Norvegijos parlamentas	Narių ir pareigūnų darbo vizitas
2016.02.18–19	UK – Bendruomenių Rūmai	Pažintinis vizitas
2016.02.24	DK – Folketingas	Europos reikalų komitetas
2016.02.29–2016.03.01	JK – Lordų Rūmai	Pareigūnai iš Aplinkos ir energetikos pakomitečio
2016.03.01–02	UK – Bendruomenių Rūmai	Europos reikalų kontrolės komitetas
2016.03.14	UK – Bendruomenių Rūmai	Šiaurės Airijos reikalų komitetas
2016.03.15	UK – Bendruomenių Rūmai	Velso reikalų komitetas
2016.03.15–16	RO – Senatas	Transporto ir energetikos komitetas
2016.03.16	IT – Deputatų Rūmai	Jungtinis kovos su mafija komitetas
2016.03.16	NO – Norvegijos parlamentas	Nuolatinis Užsienio reikalų ir gynybos komitetas
2016.03.16		Susitikimas su kviestiniais ES nacionalinių parlamentų atstovais saugumo srityje
2016.03.21–22	BG – Nacionalinis Susirinkimas	Pietryčių Europos šalių bendradarbiavimo proceso parlamentinės asamblėjos delegacija, kuriai vadovavo Bulgarijos Nacionalinio Susirinkimo pirmininkė Tsetska Tsacheva
2016.04.04–05	DK – Folketingas	Pareigūnai
2016.04.05	DE – Bundestagas	Europos reikalų komitetas
2016.04.05	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai
2016.04.06	FI – Eduskunta	Audito komitetas
2016.04.07	FR – Senatas	Prancūzijos Senato Biuras
2016.04.18–19	FI – Eduskunta	Didysis komitetas
2016.04.18	AT – Nacionalratas	Pareigūnai
2016.04.20–22	SK – Nacionalinė Rada	Pareigūnai, rengiantys Slovakijos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai parlamentinį aspektą
2016.04.26–27	JK – Lordų Rūmai	ES vidaus reikalų pakomitetas
2016.04.28–29	DK – Folketingas	Pareigūnai
2016.05.03	IT – Senatas	Bendras ES reikalų ir transporto komitetų posėdis (vaizdo konferencija)
2016.05.03	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai
2016.05.23	NL – Antrieji Rūmai	Infrastruktūros ir aplinkos komitetas
2016.05.26–27	UK – Bendruomenių Rūmai	Pažintinis vizitas
2016.05.26	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai ir pareigūnai
2016.06.03	NO – Norvegijos parlamentas	Užsienio reikalų ministerijos stažuotojai

2016.06.06–07	FR – Senatas ir Nacionalinė Asamblėja	Jungtinis ES reikalų komitetas
2016.06.13–15	SK – Nacionalinė Rada	Pareigūnai, rengiantys Slovakijos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai parlamentinį aspektą
2016.06.14	IT – Deputatų Rūmai	Ekonominės veiklos, prekybos ir turizmo komitetas (vaizdo konferencija)
2016.06.15	NO – Norvegijos parlamentas	Norvegijos įmonių konfederacija
2016.06.16	EE – Rygikogas	Pareigūnai
2016.06.22	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai
2016.06.24	NL – Antrieji Rūmai	Pareigūnai
2016.06.29	DE – Bundestagas	Johannes Singhammer, pirmininko pavaduotojas
2016.06.29	DE – Bundestagas	Turizmo komitetas
2016.07.13–14	UK – Bendruomenių Rūmai	Aplinkos, maisto ir kaimo reikalų komitetas
2016.07.14	IT – Deputatų Rūmai	Finansų komitetas (vaizdo konferencija)
2016.09.06	DE – Bundestagas	Parlamento patarimoji tvaraus vystymosi taryba
2016.09.06–07	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai
2016.09.07	NO – Norvegijos parlamentas	Norvegijos atstovybės ES pareigūnai
2016.09.09	NL – Antrieji Rūmai	„Erasmus“ sveikatos priežiūros valdymo centro delegacija
2016.09.16	JK – Lordų Rūmai	ES pakomitetas
2016.09.26	FR – Senatas	Nariai
2016.09.27	IT – Deputatų Rūmai	Atliekų komitetas
2016.09.27–28	FI – Eduskunta	Parlamento tyrimų tarnybos pareigūnai
2016.09.28	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai
2016.10.12	DK – Folketingas	Europos reikalų komiteto pirmininkė
2016.10.17–18	AT – Nacionalratas	Pareigūnai
2016.10.19–21	PL – Seimas	Kanceliarijos pareigūnai
2016.10.24	NO – Norvegijos parlamentas	Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos delegacija
2016.10.27	NO – Norvegijos parlamentas	Finansų ministerijos pareigūnai
2016.11.08	FI – Eduskunta	Didysis komitetas
2016.11.09	PL – Seimas	ES reikalų komitetas
2016.11.09–10	JK – Lordų Rūmai	Pareigūnai
2016.11.10	FR – Nacionalinė Asamblėja	Nariai ir pareigūnai
2016.11.15	IT – Deputatų Rūmai	Kultūros komitetas
2016.11.21–22	FR – Senatas	Jean-Pierre RAFFARIN, Jean Bizet ir senatoriai (grupė „ <i>Brexit et refondation et de l’Union Européenne</i> “)
2016.11.25	NO – Norvegijos parlamentas	Užsienio reikalų ministerijos stažuotojai ir Teisingumo ministerijos darbuotojai
2016.11.28	NL – Antrieji Rūmai	Europos reikalų komitetas
2016.11.29	AT – Nacionalratas	Pirmininko pavaduotojo Karlheinz Kopf vizitas
2016.11.29	IE – Irachtas	Jungtinis ES reikalų komitetas
2016.11.30	DK – Folketingas	ES reikalų komitetas
2016.11.30	JK – Lordų Rūmai ir Bendruomenių Rūmai	Europos Parlamento narių iš JK, JK Bendruomenių Rūmų narių ir perų trišalis susitikimas
2016.11.30	HR – Susirinkimas	Domagoj Ivan Milošević, ES reikalų komiteto pirmininkas
2016.12.14	NO – Norvegijos parlamentas	EEE/ELPA delegacija
2016.12.14	FR – Nacionalinė Asamblėja	Tarpparlamentinis darbinis posėdis: žemės ūkis, biologinė įvairovė ir tarptautinė prekyba

¹⁶ ES nacionaliniai parlamentai; Norvegijos parlamentas; Šiaurės taryba.

**IV PRIEDAS. Išankstinio įspėjimo mechanizmas
2016 m. Europos Parlamentui pateiktos pagrįstos nuomonės ir pozicijos¹⁷**

2016 m. nacionalinių parlamentų gauti pareiškimai			
Valstybė narė	Parlamentas / Rūmai	Pagrįstos nuomonės	Pozicijos
		2016	2016
Austrija	Nacionalratas	0	0
Austrija	Bundesratas	5	5
Belgija	Atstovų Rūmai	0	0
Belgija	Senatas	0	0
Bulgarija	Nacionalinis Susirinkimas	4	0
Kroatija	Susirinkimas	1	0
Kipras	Atstovų Taryba	0	4
Čekija	Atstovų Rūmai	4	10
Čekija	Senatas	3	35
Danija	Folketingas	3	2
Estija	Rygikogas	1	0
Suomija	Eduskunta	0	0
Prancūzija	Nacionalinė Asamblėja	0	3
Prancūzija	Senatas	8	3
Vokietija	Bundestagas	0	3
Vokietija	Bundesratas	0	25
Graikija	Parlamentas	0	0
Vengrija	Nacionalinė Asamblėja	2	0
Airija	Airijos Irachtas	3	3
Italija	Deputatų Rūmai	0	16
Italija	Senatas	3	65
Lietuva	Seimas	1	0
Liuksemburgas	Deputatų Rūmai	2	5
Latvija	Saeima	1	0
Malta	Atstovų Rūmai	5	1
Nyderlandai	Antrieji Rūmai	3	2
Nyderlandai	Pirmieji Rūmai	3	4
Lenkija	Seimas	2	0
Lenkija	Senatas	3	10
Portugalija	Respublikos Asamblėja	1	63
Rumunija	Deputatų Rūmai	2	21
Rumunija	Senatas	1	39
Ispanija	Generaliniai Rūmai	0	15
Švedija	Riksdagas	12	0
Slovėnija	Valstybės Susirinkimas	0	0
Slovėnija	Valstybės Taryba	0	0
Slovakija	Nacionalinė Rada	2	0
Jungtinė Karalystė	Bendruomenių Rūmai	1	0
Jungtinė Karalystė	Lordų Rūmai	0	0
IŠ VISO		76	334

¹⁷ Šioje lentelėje pateikti tik tie nacionalinių parlamentų dokumentai, kurie buvo išsiųsti reaguojant į teisėkūros procedūra priimamų aktų projektus pagal Lisabonos sutarties Protokolą Nr. 2. Joje nėra dokumentų, išsiųstų reaguojant į ne teisėkūros konsultacinius dokumentus, žaliąsias arba baltąsias knygas (vadinamasis „neformalus politinis dialogas“).

V PRIEDAS - Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centras (angl. ECPRD)

A. Klausimai, dėl kurių Europos Parlamento politiniai organai ir administracinės tarnybos 2016 m. konsultavosi su ECPRD centru, pateikę lyginamąsias užklausas

- Įgaliojimų delegavimas parlamento komitetams
- Nacionalinių parlamentų indėlis rengiant ES teisės aktus parengiamuoju teisėkūros etapu
- Narių parlamentinės veiklos atspindėjimas oficialiose Parlamento interneto svetainėse
- Europos Parlamento rinkimų tvarkos keitimų tvirtinimas – konstituciniai reikalavimai
- Mokymai ir įvadiniai kursai naujiems nariams, taip pat informacijos sąvadai
- Kaip nacionaliniai parlamentai prisideda prie darbuotojų atvykimo į darbą transporto išlaidų
- Parlamento pastatų prieinamumas neįgaliesiems
- Hibridinės transporto priemonės arba elektriniai automobiliai parlamentų transporto skyriuose
- Renginių organizavimo parlamente taisyklės
- Reakcija į Europos Parlamento tyrimo komitetus valstybėse narėse

B. Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro seminarai ir teisės aktų nustatyti susitikimai 2016 m.

Seminarai		
Seminaras „Parlamentai ir naujasis ekonomikos ir biudžeto valdymas“ (interesų sritis – ekonomika ir biudžeto reikalai)	Baku	Gegužės 19–20 d.
Seminaras „Skaitmeninis parlamentų atsinaujinimas“ (Parli@ments on the Net XIV) (interesų sritis – IRT parlamenteuose)	Berlynas, Bundesratas	Birželio 9–10 d.
Seminaras „Žinių ir dokumentacijos tarnybos parlamenteuose šiandien ir rytoj“ (interesų sritis – bibliotekos, tyrimų paslaugos ir archyvai)	Oslas	Rugsėjo 8–9 d.
Seminaras „IRT parlamenteuose“ (interesų sritis – IRT parlamenteuose)	Haga, Pirmieji Rūmai	Lapkričio 10–11 d.
Seminaras „Teisėkūros kontrolė prieš ir po“ (interesų sritis – parlamentų darbo praktika ir procedūros)	Dublinas	Lapkričio 24–25 d.
Eiliniai posėdžiai		
Vykdomojo komiteto posėdis	Krokuva	Kovo 17–18 d.
Europos parlamentų pirmininkų konferencija (ir generalinių sekretorių susitikimas dėl Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro)	Strasbūras	Rugsėjo 15–16 d.
Vykdomojo komiteto posėdis	Atėnai	Rugsėjo 22–23 d.
Metinė korespondentų konferencija	Paryžius	Lapkričio 17–18 d.

ES VALSTYBIŲ NARIŲ NACIONALINIAI PARLAMENTAI

2017 m. kovo mėn.

iškirti tiesiogiai

iškirti netiesiogiai / paskirti / kita

C. Leidinys „Spotlight on Parliaments in Europe“

- Socialinės išmokos ir piliečių bei nepiliečių teisės („Spotlight“ Nr. 9, 2016 m. vasario mėn.)
- Civilinės branduolinės energijos politika po avarijos Fukušimos atominėje elektrinėje („Spotlight“ Nr. 10, 2016 m. kovo mėn.)
- Jaunimo judumas ES („Spotlight“ Nr. 11, 2016 m. birželio mėn.)
- *In vitro* fertilizacijos (IVF) prieinamumas nacionalinėse sveikatos priežiūros sistemose („Spotlight“ Nr. 12, 2016 m. rugsėjo mėn.)
- ES teisės aktų kokybė („Spotlight“ Nr. 13, 2016 m. gruodžio mėn.)

Belgique/België/ Belgien BELGIJA Kamer van volksvertegenwoordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordnetenversammlung 150 Senaat/ Sénat/ Senat 60	България BULGARIJA Народно събрание (Narodno sabranie) 240	Česká republika ČEKIJA Poslanecká sněmovna 200 Senát 81	Danmark DANIJA Folketinget 179
Deutschland VOKIETIJA Deutscher Bundestag 630 Bundesrat 69	Eesti ESTIJA Riigikogu 101	Éire/Ireland AIRIJA Dáil Éireann 158 Seanad Éireann 60	Ελλάδα GRAIKIJA Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300
España ISPANIJA Congreso de los Diputados 350 Senado 208 58	France PRANCŪZIJA Assemblée nationale 577 Sénat 348	Hrvatska KROATIJA Hrvatski sabor 151	Italia ITALIJA Camera dei Deputati 630 Senato della Repubblica 315 5
Κύπρος KIPRAS Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56	Latvija LATVIJA Saeima 100	Lietuva LIETUVA Seimas 141	Luxembourg LIUKSEMBURGAS Chambre des Députés 60
Magyarország VENGRIJA Országgyűlés 199	Malta MALTA Il-Kamra Tad-Deputati 71	Nederland NYDERLANDAI Tweede Kamer 150 Eerste Kamer 75	Österreich AUSTRIJA Nationalrat 183 Bundesrat 61
Polska LENKIJA Sejm 460 Senat 100	Portugal PORTUGALIJA Assembleia da República 230	România RUMUNIJA Camera Deputatilor 329 Senat 136	Slovenija SLOVĒNIJA Državni zbor 90 Državni svet 40
Slovensko SLOVAKIJA Národná Rada 150	Suomi/ Finland SUOMIJA Eduskunta 200	Sverige ŠVEDIJA Riksdagen 349	United Kingdom JUNGTINĖ KARALYSTĖ House of Commons 650 House of Lords 825

Šaltinis: Ryšių su nacionaliniais parlamentaisi direktoratas bendradarbiaujant su ES nacionalinių parlamentų atstovais Briuselyje

RELNATPARL@EP.EUROPA.EU

WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL